

P/23451812

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Šubićeva 29

KLASA: 011-02/25-02/1
URBROJ: 443-01-05-25-21

Zagreb, 15. veljače 2025.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI
PROVEDBENOGL PROGRAMA
DRŽAVNOG INSPEKTORATA
ZA RAZDOBLJE 2021.-2024. U 2024. GODINI**
(Razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine)

Zagreb, veljača 2025.

Sadržaj:

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU	3
2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA	13
2.1. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA	13
2.2. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA	13
2.3. OPIS STATUSA PROVEDBE MJERA PROVEDBENOG PROGRAMA	15
2.4. ZAKLJUČAK O OSTVARENOM NAPRETKU U PROVEDBI MJERA	46
3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA.....	47
4. Prilog 1.....	55

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Provedba ovog kratkoročnog akta strateškog planiranja - Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.- 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program) u 2024. godini, odvijala se u razdoblju korjenitih promjena u službeničkom zakonodavstvu po stupanju na snagu Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 155/23, 85/24), provedbi reforme plaća u državnoj upravi stupanjem na snagu Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama („Narodne novine“, broj 155/2023), provedbi novih parlamentarnih izbora koji su se odvili u svibnju, ali i u vremenu nastavka dalnjih gospodarskih i ekonomskih kriza koje su utjecale na kretanja roba, usluga i migracije ljudi što je svakako utjecalo i na provedbu aktivnosti u okviru utvrđenih mjera iz djelokruga rada inspekcija Državnog inspektorata.

Inspekcija rada

Poštivanje propisa koji uređuju prava radnika iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, važni su za osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada. Sadašnje stanje na tržištu rada, u uvjetima pojačane potrebe i priljeva strane radne snage nakon ukidanja kvotnog sustava zapošljavanja stranaca - državljana trećih zemalja, višestrukog povećanja broja agencija za privremeno zapošljavanje i agencija za posredovanje pri zapošljavanju, kao i posljednjih godina prisutnog novog oblika organizacije rada koji se razvija zahvaljujući brzo razvijajućoj digitalnoj tehnologiji - rad putem digitalnih radnih platformi (posebice taksi prijevoza i dostave) i veliki broj utvrđenih nezakonitosti vezanih za rad državljana trećih zemalja te brojne utvrđene povrede prava radnika iz socijalnog osiguranja upućuje na potrebu nastavka aktivnosti pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, posebice u dijelu koji se odnosi na suzbijanje neprijavljenog rada, a osobito u djelatnostima u kojima je neprijavljeni rad prema nalazima inspekcije rada bio najprisutniji (ugostiteljstvo, graditeljstvo, taksi prijevoz i dostava putem digitalnih radnih platformi, agencije za privremeno zapošljavanje). Značajan dio aktivnosti inspekcije rada i u 2024. godini odnosio se na inspekcijske poslove vezane za neisplatu plaća radnicima, koji se provode u skladu s odredbama članka 36. Zakona o osiguranju radničkih tražbina („Narodne novine“, broj 70/17 i 18/23, dalje u tekstu: ZORT), na temelju podataka dostavljenih od nadležnih tijela (Porezne uprave Ministarstva financija i Agencije za osiguranje radničkih tražbina), donošenjem rješenja o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze pljenidbom i zabranom raspolaaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec.

Kontinuirano ključni izazovi inspekcije rada u području zaštite na radu vezani su uz sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti koje su u vezi s radom i radnim okolišem, te uz osiguranje primjerenih uvjeta rada. Na navedenu zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje sigurnosti na radnom mjestu utjecalo se inspekcijskim nadzorima i drugim inspekcijskim poslovima na teritoriju Republike Hrvatske, a na temelju operativnih planova rada i povodom prijava radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te pravnih osoba s javnim ovlastima. Tijekom ožujka i travnja 2024. inspekcija rada u području zaštite na radu sudjelovala je u provedbi kampanje Odbora viših inspektora rada Europske unije (SLIC): „Poboljšanje prevencije nesreća na radnom mjestu“. U provedbi kampanje, prema

uputama SLIC-a, bile su obuhvaćene djelatnosti iz sektora poljoprivrede i šumarstva, građevinarstva, te kopnenog prijevoza putnika i cestovnog prijevoza robe i usluga preseljenja.

Tržišna inspekcija

Imajući u vidu brzi porast prodaje roba i usluga u digitalnom okruženju što posljedično dovodi do novih izazova u provedbenim aktivnostima tržišne inspekcije, kao i cilj usklađivanja potrošačkih politika u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (dalje u tekstu: OECD), tržišna inspekcija Državnog inspektorata pristupila je 18. travnja 2024. godine Međunarodnoj organizaciji za provedbu zaštite prava potrošača (dalje u tekstu: ICPEN) kao zemlja partner. ICPEN je međunarodna Mreža čiji su članovi tijela za provođenje zakona o zaštiti potrošača iz država članica EU, kao i tijela iz trećih zemalja, a čiji su glavni ciljevi jačanje aktivnosti nadležnih tijela u području zaštite potrošača kako bi se spriječili nezakoniti slučajevi u području prekogranične trgovine. Sukladno tome, a kako bi se provedbom inspekcijskih nadzora tržišne inspekcije ujedno osigurala visoka razine zaštite potrošača i u slučajevima prekograničnih pitanja prava potrošača, te spriječili rizici od ozbiljne štete kolektivnim interesima potrošača, pristupanje ICPEN organizaciji neophodan je čimbenik širenja suradnje i razmjene najboljih praksi s drugim tijelima za provedbu zakona o zaštiti potrošača na međunarodnoj razini čija je svrha u konačnici usmjerena na pozitivne učinke u jačanju budućih provedbenih inicijativa tržišne inspekcije u provedbi zakonodavstva iz područja zaštite potrošača.

Ujedno, s obzirom da je provedba mjere tržišne inspekcije povezana prvenstveno s provedbom zakonodavstva Europske unije koje je usmjereno na usmjereno na nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, izazovi tržišne inspekcije odnosili su se na provedbu propisa Unije kojima se štite interesi potrošača koje je usmjereno na nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta kroz jačanje provedbe propisa Unije kojima se štite interesi potrošača i jačanje nadzora tržišta nad proizvodima koji podliježu zakonodavstvu Unije o usklađivanju, a čija provedba je uređena kroz okvir Uredbe (EU) 2017/2394 o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača, Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 i Uredbe (EU) 2023/988 o općoj sigurnosti proizvoda. Također, stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2023/988 uspostavljena su nova pravila za sigurnost proizvoda za koje ne postoje posebne odredbe u okviru prava EU te ista donosi i nove obveze gospodarskim subjektima u pogledu sigurnosti proizvoda koji se stavljuju na tržište te uključuje i rizike vezane uz proizvode koji koriste nove tehnologije, a isto tako donosi i modernizaciju sustava brzog uzbunjivanja za razmjenu informacija u vezi s opasnim proizvodima *Safety Gate* sustav gdje je Državni inspektorat već i ranije određen kao nacionalna kontaktna točka za primanje i slanje informacija o opasnim proizvodima pronađenim na nacionalnom tržištu.

Veterinarska inspekcija

Pojavom novih slučajeva zaraze afričke svinjske kuge u 2024. godini provedene su sve mjere kontrole u zoni zaštite i nadziranja, te je veterinarska inspekcija na objektima na kojima je provedena eutanazija svinja u 2023. godini provodila nadzore s ciljem provjere dezinfekcije. Osim provođenja službenih kontrola prema programu rada veterinarske inspekcije, tijekom 2024. godine provodili su se neplanirani nadzori radi repopulacije objekata sa svinjama koji

nisu udovoljavali svim biosigurnosnim uvjetima kako bi posjednici objekata ponovno mogli držati svinje. Ujedno, radi pojave bolesti influence ptica provele su i se biosigurnosne mjere propisane Naredbom o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 138/23, 55/24) i Naredbom o provedbi i financiranju mjera sprječavanja, kontrole i nadziranja bolesti životinja na području Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 1/2023).

Naime, učinkovitom i kontinuiranom provedbom službenih kontrola u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane, veterinarski inspektorji osiguravaju propisani zdravstveni status životinja i njihov siguran promet te provedbu biosigurnosnih mjera, dok se provedbom službenih kontrola hrane direktno doprinosi sigurnosti zaštite zdravlja potrošača u Republici Hrvatskoj. Shodno navedenom, za postizanje efektivnog, kontinuiranog i održivog sustava sigurnosti hrane, zaštite zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja provode se se organizacijske aktivnosti koje su uspostavile prihvatljivo upravljanje postojećim ljudskim resursima. U cilju sprječavanja širenja zaraznih bolesti životinja koje mogu nanijeti velike gospodarske štete potrebno je osigurati optimalnu prisutnost veterinarskih inspektora na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Poljoprivredna inspekcija

Osim redovite provedbe planiranih inspekcijskih nadzora ispravnosti primjene sredstava za zaštitu bilja kod korisnika odnosno proizvodača bilja kao i uzorkovanja bilja u primarnoj proizvodnji u okviru Nacionalnog programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida, poljoprivredna inspekcija je u izvještajnom razdoblju provela i dodatne inspekcijske nadzore s uzorkovanjem biljne mase mandarina prije berbe kod korisnika u primarnoj proizvodnji, a u cilju smanjenja pojavnosti prisustva pesticida u tim proizvodima prilikom njihovog plasmana na tržište kao i povećanja svijesti kod neodgovornih proizvođača o važnosti odgovorne i pravilne primjene pesticida u proizvodnji. Neretvanska mandarina je zaštitni znak i simbol doline Neretve te proizvod čiji je naziv registriran u Europskoj uniji kao zaštićena oznaka izvornosti što predstavlja dodanu vrijednost bitnu za proizvođače po pitanju podizanja svoje konkurentnosti na zahtjevnom tržištu Europske unije. Stoga je, kako bi se zaštitila domaća proizvodnja, od osobite važnosti provedba ovih inspekcijskih nadzora. Također, tijekom 2024. godine poljoprivredna inspekcija je pojačano provodila i inspekcijske nadzore održavanja, korištenja i raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u svrhu provođenja Gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, ali i s ciljem provođenja mjera osiguranja zaštite od požara. Sa svrhom zaštite potrošača, kontinuirano su se tijekom godine obavljali i nadzori kontrole kvalitete i označavanja hrane i pića s posebnim naglaskom na sprječavanje prijevarnih radnji od strane nesavjesnih subjekata u poslovanju s hranom, a osobito za one grupe proizvoda za koje je uvriježeno da se najviše patvore kao što su: med, maslinovo ulje, vino i dr.

Fitosanitarna inspekcija

U izvještajnom je razdoblju fitosanitarna inspekcija provela digitalizaciju pojedinih poslovnih procesa korištenjem digitalnih sustava za bilježenje kontrola, te korištenjem digitalnog potpisa. U sustavu TRACES digitalno potpisani dokumenti dostupni su subjektima u realnom vremenu uz bilježenje svih relevantnih rezultata čime se na taj način povećava dostupnost i

transparentnost dokumenata subjektima. Dodatno, od 2. travnja 2024. godine, fitosanitarna inspekcija je uvela digitalno izdavanje fitosanitarnih izvoznih certifikata uz korištenje digitalnog potpisa i pečata. Kako su fitosanitarni certifikati namijenjeni međunarodnoj svjetskoj trgovini, odnosno omogućavaju izvoze bilja i biljnih proizvoda, time se značajno doprinijelo ubrzalu, dostupnosti i transparentnosti dokumenata potrebnih za izvoze roba. Zahtjevi stranaka za izdavanje izvoznih fitosanitarnih certifikata također su se digitalizirali te je time cijeli poslovni proces u realnom vremenu dostupan na uvid kako nadležnim tijelima tako i samim subjektima. Navedeni fitosanitarni certifikati sadrže i jedinstveni QR kod koji omogućava provjeru autentičnosti certifikata nadležnim službama država svijeta kojima je predmetno bilje namijenjeno olakšavajući i ubrzavajući na taj način procese međunarodne trgovine.

Fitosanitarna inspekcija je također u prethodnoj godini povećala broj i obuhvat nadzora pojedinih štetnih organizama, posebice, narančina trnovitog štitastog moljca, mediteranske voćne muhe, zlatne žutice vinove loze i druge štetne organizme. Ujedno su se kontinuirano provodile mjere eradikacije i suzbijanja širenja azijske strizibube, krumpirovih nematoda, narančinog trnovitog štitastog moljca, *Phytophthora* i drugih štetnih organizama.

Sanitarna inspekcija

Agresivno i nametljivo reklamiranje proizvođača ili uvoznika e-cigareta koje je targetirano na maloljetnu populaciju prepravilo je društvene mreže pa stoga sanitarna inspekcija iz godine u godinu nailazi na porast povreda Zakona o ograničenju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17 i 114/18), u digitalnom okruženju. U 2024. godini, u tom kontekstu, razvijale su se nove tehnike službenih kontrola i proveden je niz Internet nadzora nad društvenim mrežama s ciljem utvrđivanja nesukladnosti i smanjenja reklamiranja prvenstveno e-cigareta kako nad pravnim osobama tako i nad fizičkim osobama (Influencerima). Otvoreno izlaganje duhanskih i srodnih proizvoda u maloprodaji koje se smatra nedozvoljenim reklamiranjem čini te proizvode dostupnije svim potrošačima, te su aktivnosti sanitarne inspekcije pojačano bile usmjerene na zabranu i ograničavanje reklamiranja i promidžbe duhanskih proizvoda.

I dalje je sanitarna inspekcija značajne resurse usmjeravala na nadzore objekta u funkciji sigurne provedbe turističke sezone. U tu svrhu se kontinuirano provode inspekcijski nadzori objekata u cilju kontrole higijene i sigurnosti hrane, zaštite od buke i zaštite pučanstva od zaraznih bolesti te provedbu monitoringa zdravstvene ispravnosti hrane, vode za ljudsku potrošnju i predmeta opće uporabe, kako bi se nadzorima podigla svijest subjekata u poslovanju s hranom o važnosti redovitog održavanja vlastitih sustava samokontrole u cilju osiguranja sigurne hrane i smanjenja neugodnih posljedica kao što su gubitak reputacije i povjerenje, te ugrožavanje zdravlja ljudi, a koje mogu nastati kao posljedica trovanja hranom. Također, provedbom nadzora povećava se sigurnost i ispravnost bazena i bazenskih kupališta, te ispravnost kućne vodoopskrbne mreže od velikih objekta od javno zdravstvenog interesa do privatnih pružatelja usluga smještaja.

S obzirom da je među potrošačima uvijek aktualno pitanje preferiranja konzumacije domaćeg proizvoda u odnosu na uvozni proizvod, kako bi pridonijela sigurnosti uvoznih proizvoda, granična sanitarna inspekcija je kontinuirano obavljala pregledе uvoznih pošiljaka, pratila

trendove rizika i u skladu s njima pojačavala kontrole zdravstvene ispravnosti uvoznih pošiljaka prije stavljanja na tržiste Republike Hrvatske.

Šumarska inspekcija

Najvažniji dio aktivnosti šumarskih inspektora odnosio se na inspekcijske poslove koje provode na temelju odredbi Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23 i 36/24), Zakona o šumskom reproduksijskom materijalu („Narodne novine“, broj 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19 i 98/19) i Zakona o biljnem zdravstvu („Narodne novine“, broj 127/19 i 83/22). Poštivanje propisa koji uređuju gospodarenje šumama i šumskim zemljištem imaju svrhu osigurati gospodarenje šumom u skladu s načelima održivog gospodarenja, odnosno na zakonodavno propisan način i uvažavajući zadane smjernice te utjecaj biotskih i abiotских čimbenika na gospodarenje. Na taj način bi se osigurala održivost šuma u svim njezinim dobnim stadijima te tako omogućilo skladištenje stakleničkih plinova u šumama, proizvodnu sposobnost staništa i biološku raznolikost. Poseban napor je usmjeren na postupanja u vezi krčenja šuma u svrhu prenamjene uporabe zemljišta u Istri i Dalmaciji. Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2024. godinu. Provedbom programa nadzora nad štetnom organizmom *Anoplophora chinensis* (Forster) u demarkiranom području Rugvica zabilježena je pojava štetnog organizma. S obzirom da se radi o karantenskom štetnom organizmu koji je okarakteriziran kao prioritetski štetni organizam, šumarska inspekcija je provela mjere iz svoje nadležnosti sukladno Zakonu o biljnem zdravstvu i Zakonu o šumama kako bi se zaustavilo njegovo daljnje širenje. Kontinuirano se provode inspekcijski nadzori sjemenskih objekata, šuma posebne namjene, rasadnika i sjemenskih klonskih plantaža. Obzirom na dobar urod sjemena žira hrasta kitnjaka i lužnjaka obavljeni su inspekcijski nadzori skupljanja sjemena hrasta.

Lovna inspekcija

Najvažnije aktivnosti lovne inspekcije u 2024. godini odnosele su se na inspekcijske poslove koji se odnose na provedbu Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači („Narodne novine“, broj 115/18, 98/20, 18/22 i 78/23), radi sprječavanja ulaska i širenja te ranog otkrivanja unosa virusa afričke svinjske kuge (ASK) u Republiku Hrvatsku. U cilju provedbe navedene Naredbe povećan je broj nadzora kontrole skupnog načina lova kao i koordinirani nadzori lovne i veterinarske inspekcije.

Inspekcija zaštite okoliša

Pozitivan učinak na postizanje mera 7., 8., 9., 10. i 11. imalo je aktivno sudjelovanje inspektora zaštite okoliša, inspektora zaštite prirode i vodopravnih inspektora u radu IMPEL organizacije Europske unije za provedbu i izvršavanje zakonodavstva o okolišu (*European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law*, u daljem tekstu: IMPEL) što je također u skladu je s Komunikacijom Komisije Europskog parlamentu COM(2021) 814final od 15. prosinca 2021. godine, kojom se od država članica traži da doprinesu izvršavanju zakonodavstva na razini EU-a omogućavanjem i poticanjem sudjelovanja svojih stručnjaka u europskim mrežama.

IMPEL organizacija provodi višegodišnji strateški program za razdoblje 2022. – 2027. godine koji je usklađen sa Okvirnim Partnerskim sporazumom potpisanim s Europskom komisijom, u okviru kojeg se razvija suradnja agencija i institucija nadležnih za provedbu okolišnog zakonodavstva kako na internacionalnoj razini tako i unutar zemalja članica. S obzirom da je unaprjeđenje suradnje tijela koja su nadležna za provedbu okolišnog zakonodavstva postavljeno kao glavni cilj budućeg razdoblja, od Nacionalnih koordinatora se radi postizanja navedenog cilja očekuje poticanje aktivnog uključivanja inspektora koji nadziru sastavnice okoliša kao i ostalih državnih službenika zaposlenih u nadležnim institucijama u rad IMPEL-a, a što zbog relativno malog broja inspektora zaštite okoliša predstavlja izazov.

Forum za osiguranje usklađenosti i upravljanje okolišem (*Environmental Compliance and Governance Forum*) koji je uspostavila Europska komisija radi unaprjeđenja provedbe propisa u području zaštite okoliša na nivou Europske unije tijekom proteklog razdoblja je bio svim kapacitetima angažiran na donošenju Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. godine o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktive 2008/99/EZ i 2009/123/EZ koja je stupila na snagu 20. svibnja 2024. Vremenski rok za njezino prenošenje u nacionalno zakonodavstvo je 21. svibnja 2026. godine, do kada se očekuju i izmjene i dopune Kaznenog zakona.

Navedeni Forum predstavlja stručnu grupu službenih predstavnika zemalja članica i predstavnika europskih mreža i agencija u čijoj nadležnosti je osiguranje usklađenosti propisa u području zaštita okoliša, te će se u narednom razdoblju baviti dalnjim osnaživanjem organizacija koje okupljaju sve sudionike u lancu kontrole provedbe propisa (IMPEL, ENPE, EUFJE, EnviCrimNet, NEPA). Posebna pažnja će u narednom razdoblju biti posvećena razvoju alata koji će se koristiti za osiguranje usklađenosti propisa u području zaštite okoliša, a posebno vezano za teme upravljanja predstavkama, korištenju umjetne inteligencije pri kontroli provedbe propisa i istražnim radnjama kod sumnje na zagađenje voda.

Državni inspektorat sudjeluje u radu Foruma za osiguranje usklađenosti i upravljanje okolišem putem predstavnika inspekcije zaštite okoliša.

U tijeku je postupak procjene Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu. Postupak procjene Direktive pokrenut je u skladu s odredbom članka 18. stavka 2. Direktive, a sukladno zaključcima izvješća Europskog revizorskog suda o kvaliteti primjene načela onečišćivač plaća u područjima industrijskog onečišćenja, otpada, vode i tla, Sud je dao preporuke o potrebi razmatranja jačanja primjene Direktive o odgovornosti za okoliš kao i o potrebi zaštite finansijskih sredstava EU-a od upotrebe za financiranje projekata koje bi trebali financirati onečišćivači.

Slijedom Preporuka OECD-a (OECD/LEGAL/0494) o osiguranju usklađenosti s okolišnim propisima u skladu s mjerom Akcijskog plana za usklađivanje s OECD-ovim instrumentima iz nadležnosti EPOC-a Sektor je usvojio pokazatelje postupanja inspektora zaštite okoliša i svjesnosti nadziranih subjekata da posluju u skladu s propisima u području okoliša.

Tijekom izvještajnog razdoblja doneseni su ili su novelirani slijedeći propisi: Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja, Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2023/1542,

Zakon o zaštiti zraka, Pravilnik o gospodarenju otpadom, Uredba o naknadi za odlaganje otpada i Uredba o kvaliteti tekućih naftnih goriva.

Vodopravna inspekcija

Krajnji cilj provedbe inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda te su se u 2024. godini najvažnije aktivnosti vodopravne inspekcije odnosile na inspekcijske nadzore u području zaštite voda, odnosno ispuštanja otpadnih voda kod obveznika ishođenja vodopravne dozvole.

Naime, koordiniranim inspekcijskim nadzorima te zajedničkim akcijama u kojima je vodopravna inspekcija sudjelovala doprinijela je podizanju svijesti i odgovornosti nadziranih pravnih i fizičkih osoba u primjeni propisa iz područja vodnoga gospodarstva. Uz navedeno, brzo i učinkovito djelovanje vodopravne inspekcije u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda rezultiralo je očuvanjem voda, vodnog režima i vodnog okoliša.

Inspekcija zaštite prirode

Bogata i raznolika priroda jedan je od najvrjednijih resursa kojima raspolaže Republika Hrvatska, stoga je provedba učinkovitog inspekcijskog nadzora zaštite prirode Republike Hrvatske kao posebna mjera izuzetno važna, jer očuvana priroda doprinosi osiguravanju svih funkcionalnosti nužnih za život i ekonomski razvoj.

U Republici Hrvatskoj, kao i u svijetu, priroda je pod stalnim pritiskom ljudskih djelatnosti pa se u tom smislu održivi razvoj nameće kao važan cilj u Programu Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. (Cilj 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja). Iako se ulažu značajni napori za očuvanje prirode, pojedine njezine sastavnice su i dalje ugrožene, stoga je i u izvještajnom razdoblju bilo neophodno usmjeriti postojeće inspektore zaštite prirode prema onim aktivnostima koje će u najznačajnijoj mjeri doprinijeti očuvanju prirode.

Turistička inspekcija

Nadalje, turistički inspektor su kontinuirano, u predsezoni i sezoni, kao i tijekom cijele godine, prioritetno obavljali inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama koje neregistrirano obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu, kao i inspekcijske nadzore nad ugostiteljskim objektima, pružateljima ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu na čije poslovanje su podnesene prijave.

Turistička je inspekcija svoje aktivnosti fokusirala na pripremu i provedbu turističke sezone, s posebnom pozornošću na provedbu inspekcijskih nadzora neregistriranih pružatelja usluga smještaja i zakonitosti poslovanja ugostiteljskih objekata iz skupne „Kampovi“. Tako su u svrhu lakšeg i kvalitetnijeg planiranja inspekcijskih nadzora, samostalnih ili koordiniranih, prethodno, odnosno u 2023. godini izrađene, sada nadopunjene interne baze podataka subjekata i objekata nadzora, a pri čemu su uvelike pomogli podatci iz sustava eVisitor Hrvatske turističke zajednice. Pri provedbi turističke predsezone i sezone 2024., turistička inspekcija je uvelike sudjelovala u obavljanju koordiniranih inspekcijskih nadzora s ostalim inspekcijama Državnog inspektorata. Naime, koordinirani inspekcijski nadzori u predsezoni prvenstveno su obavljani nad poslovanjem kampova, hotela i marina, budući u istima boravi najveći broj gostiju, odnosno

u istima je najveća fluktuacija gostiju, te drugih objekata u kojima nisu obavljeni inspekcijski nadzori prethodnih godina, kao i sezonskih objekata.

Također, osim u predsezoni i sezoni, turistički su inspektori kontinuirano, tijekom cijele godine, prioritetno obavljali inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama koje neregistrirano obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu, kao i inspekcijske nadzore nad ugostiteljskim objektima, pružateljima ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu na čije poslovanje su podnesene prijave.

Građevinska inspekcija

Sukladno Naputku o načinu rada građevinske inspekcije („Narodne novine“, broj 109/2023), koji je stupio na snagu 30. rujna 2023. godine, građevinska inspekcija je tijekom 2024. godine provodila cit. Naputak tijekom građenja građevina, uporabe građevina i održavanja građevina, provedbe stručnog nadzora građenja za koje je potreban akt za građenje, kao i građevina odnosno izvođenje radova koji se grade odnosno izvode bez građevinske dozvole, poduzimanje mjera u slučajevima nezakonitog građenja te je određen način rada vezan za izricanje i visinu novčanih kazni kojima se fizička ili pravna osoba prisiljava na izvršenje rješenja o uklanjanju građevina ili na obustavu daljnog građenja nakon zatvaranja gradilišta. Nadalje, na postupanje građevinske inspekcije tijekom izvještajnog razdoblja utjecale su i odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“ broj 67/2023), prema kojima se nezakonite građevine koje se grade ili su izgrađene izvan granica građevinskog područja ili na posebno zaštićenom području mogu uklanjati putem treće osobe bez prethodnog izricanja novčanih kazni investitorima, što je ubrzalo cjelokupni inspekcijski postupak vezan za uklanjanje navedenih građevina.

Tako je građevinska inspekcija u cilju dalnjeg suzbijanja bespravnog građenja, koje već dugi niz godina devastira prostor Republike Hrvatske, prioritetno tijekom 2024. godine obavljala nadzore u izvan građevinskim šumskim i poljoprivrednim područjima, na pomorskom i vodnom dobru, unutar zaštićenog obalnog područja te na ostalim vrijednim područjima od državnog značaja. Iako je u prethodnom razdoblju zaustavljeno nezakonito građenje većih stambenih zgrada te hotela i apartmanskih zgrada, kao novina uočena je pojava pojačanog nezakonitog građenja manjih stambenih zgrada koje se grade kao kuće za odmor ili u svrhu nezakonitog pružanja ugostiteljskih usluga smještaja te pojava građenja nezakonitih kampova u županijama uz more. Investitori za navedena građenja uglavnom ni ne mogu ishoditi zakonodavno propisane dozvole jer grade unutar područja u kojima građenje nije dozvoljeno prostornim planovima.

Iz navedenog razloga organizirana je provedba posebnih akcija građevinske inspekcije radi obavljanja nadzora zakonitosti građenja, a posljedično su se u 2024. godini donosila rješenja o uklanjanju te su se uklanjale nezakonite građevine iz prostora na području Istre, na otocima Krk, Murter, Čiovo, Šolta, Hvar i Brač, kao i unutar Regionalnog parka Mura-Drava. U ovim akcijama u kojima su osim mjesno nadležnih građevinskih inspektora sudjelovali i inspektori iz drugih područnih ureda te Središnjeg ureda Državnog inspektorata, sveukupno je obavljeno 4.228 inspekcijskih nadzora zakonitosti građenja, od kojeg broja 1.248 nadzora na izvan građevinskim i zaštićenim područjima.

Veća prisutnost građevinske inspekcije na terenu je općenito pozitivno utjecala na ponašanje sudionika u gradnji (investitori, vlasnici, izvođači i dr.) jer je nakon obavljanja inspekcijskih nadzora uočeno da investitori u većem broju podnose zahtjeve za izdavanje dozvola te usklađuju građenje s izdanim građevinskim dozvolama i glavnim projektima.

Osim poslova vezanih za bespravno građenje, građevinska inspekcija nakon više potresa koji su pogodili Grad Zagreb i područje Banovine 2020. godine, provodi posebne inspekcijske postupke koji utječu na provedbu cilja 4.3. iz Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024. godine u dijelu koji se odnosi na obnovu nakon potresa te je iste provodila i u 2024. godini. Navedeni inspekcijski postupci odnose se na utvrđivanje oštećenosti zgrada i uklanjanja uništenih zgrada na temelju članka 113.a Zakona o Državnom inspektoratu, kojim su usklađene ovlasti građevinske inspekcije s propisima o obnovi odnosno sa člancima 38. i 99. Zakona o obnovi zgrada oštećenim potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/2023), a osim postupanja na područjima koje su pogodili potresi, navedenim je člankom cit. Zakona građevinska inspekcija ovlaštena postupati i kod drugih možebitnih izvanrednih događaja i prirodnih katastrofa (poplave, potresi, klizišta ili dr.) te donositi rješenja o uklanjanju uništenih zgrada i/ili dijelova zgrada za koje utvrdi neposrednu prijetnju za sigurnost i život ljudi ili stabilnost susjednih građevina i tla.

Rudarska inspekcija, elektroenergetska inspekcija i inspekcija opreme pod tlakom

Obzirom da su u 2024. godini i dalje bile razvidne povećane aktivnosti u sektoru građevinarstva, ključno je bilo organizacijski ostvariti prisutnost rudarske inspekcije u području istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina s ciljem sprečavanja nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, otuđenja prirodnih resursa bespravnim raspolaganjem mineralnom sirovinom i devastaciju prostora, kao i posljedično sprečavanje sive ekonomije.

Povećanje građevinske aktivnosti reflektiralo se i na povećanje broja tehničkih pregleda elektroenergetskih inspektora s ciljem održavanja propisane sigurnosti i standarda u području elektroenergetike, dok su se prioritetne aktivnosti inspekcije opreme pod tlakom u 2024. godini odnosile na kontrolu propisanih tehničkih zahtjeva, kontrolu uporabe opreme pod tlakom s ciljem povećanja sigurnosti svih sudionika pri upotrebi opreme pod tlakom.

Ostale promjene koje su imale utjecaj na rad inspekcija

U 2024. godini stupio je na snagu novi Zakon o kibernetičkoj sigurnosti koji definira mnogobrojne obveze za instituciju, s ciljem jačanja digitalne otpornosti institucije. Na području kibernetičke sigurnosti Državni inspektorat je pokrenuo aktivnosti izrade GAP analize u odnosu na NIS 2 direktivu, te GAP analizu u odnosu na ISO 27 001 standard. U planu je dodati razvoj i održavanje procedura i internih akata za upravljanje incidentima, prilagođavanje ostalih internih akata i procedura te ostale dokumentacije, odnosno procesa iz kibernetičke sigurnosti s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine kibernetičke sigurnosti u Državnom inspektoratu.

Po provedbi parlamentarnih izbora u Republici Hrvatskoj u svibnju 2024. godine i ponovnom imenovanju čelnika tijela Državnog inspektorata na sjednici Vlade Republike Hrvatske 17. srpnja 2024., radi postizanja bolje organizacije rada među državnim službenicima određenih

ustrojstvenih jedinica te međusobne povezanosti i koordinacije u poslovnim procesima, provedena je sustava procjena postojećeg ustrojstva Državnog inspektorata te je novoj Vladi Republike Hrvatske u mandatu 2024.-2028. – u rujnu 2024. predložen novi nacrt Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata.

Ujedno, kao nositelj osam (8) aktivnosti u okviru tri definirane mjere iz Akcijskog plana za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine („Narodne novine“, broj 88/2022), i to: 4.1.25. Daljnje jačanje provedbe inspekcijskih nadzora i drugih poslova Državnog inspektorata, 4.1.26. Sustavno provođenje unutarnjeg i kontrolno instruktivnog nadzora nad radom inspektora Državnog inspektorata te edukacija inspektora s ciljem sprječavanja koruptivnih ponašanja i 4.2.15. Transparentna i učinkovita dodjela javnih ovlasti za obavljanje poslova službenih kontrola u veterinarstvu, Državni inspektorat je proveo tri planirane aktivnosti, a jednu djelomično, u provođenju mjera iz Strategije sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine („Narodne novine“, broj 120/2021) odnosno pridonošenju ostvarenja strateškog cilja 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“, broj 13/2021).

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

U nastavku se daje prikaz statusa provedbe pojedine mjere iz Provedbenog programa u izvještajnom razdoblju, podaci o iznosu utrošenih proračunskih sredstava u realizaciji planiranih mjeru te ostvareni napredak u provedbi pojedine mjere Državnog inspektorata.

2.1. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA

Provedbenim programom je utvrđen i indikativni finansijski okvir za provedbu planiranih mjeru Državnog inspektorata, na način da su iste planirane jednim proračunskim programom naziva - inspekcijski nadzor.

Prema podacima o utrošku proračunskih sredstava iz Financijskog plana Državnog inspektorata 2024.- 2026. godinu (dalje u tekstu: finansijski plan za 2024. godinu), u izvještajnom razdoblju je za potrebu provedbe 18 mjeru iz Provedbenog programa iskorišteno ukupno 66.455.809,97 eura (stanje na dan 31.12.2024. godine) što je prikazano po mjerama kroz tablični prikaz izvješća u Prilogu 1.

Iskorištena novčana sredstva vidljiva su kroz finansijske aktivnosti Državnog inspektorata kako slijedi: aktivnost A673013 Projekt Prosafe u iznosu od 269,00 eura, aktivnost A673014 Nadzor građenja u iznosu od 2.316.521,62 eura, aktivnost A673018 Administracija i upravljanje u iznosu od 54.130.849,50 eura, aktivnost A673020 Nadzor sastavnica okoliša u iznosu od 70.608,94 eura, aktivnost A673021 Nadzor sigurnosti proizvoda u iznosu od 3.038,37 eura, aktivnost K673015 Obnova vozognog parka u iznosu od 142.167,47 eura, aktivnost K673016 Informatizacija u iznosu od 2.247.458,34 eura, aktivnost A673017 Opremanje u iznosu od 62.978,32 eura i aktivnost A673022 Službene kontrole u iznosu od 7.481.918,41 euro.

Nadalje, temeljem članka 87. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/2021), aktivnost A673022 Službene kontrole je s dodijeljenim finansijskim sredstvima za realizaciju iz odobrenih proračunskih sredstava Ministarstva poljoprivrede - unesena u Provedbeni program u studenom 2022. godine i sastavni je dio mjeru i aktivnosti poslova veterinarskih, poljoprivrednih, fitosanitarnih i sanitarnih inspektora Državnog inspektorata.

U svom finansijskom planu za 2024. godinu, Državni inspektorat je planirao sredstva u ukupnom iznosu od 73.534.258,00 eura od čega je utrošeno 66.455.809,97 eura, što iznosi 90,37 % sredstava iz finansijskog plana Državnog inspektorata.

2.2. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja, od ukupno 18 mjeru utvrđenih Provedbenim programom Državnog inspektorata 2021.-2024., svih 18 mjeru imaju oznaku statusa provedbe mjere „Provedeno“ na godišnjoj razini (Tablica 1.).

Tablica 1. – Prikaz statusa provedbe mjera

R. br.	Naziv mjere	Status provedbe mjere
1.	Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu	Provđeno
2.	Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača	Provđeno
3.	Zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provđeno
4.	Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane	Provđeno
5.	Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem	Provđeno
6.	Održivo gospodarenje šumama i divljači	Provđeno
7.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečišćenja	Provđeno
8.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti	Provđeno
9.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom	Provđeno
10.	Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda	Provđeno
11.	Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske	Provđeno
12.	Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu	Provđeno
13.	Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj	Provđeno
14.	Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa	Provđeno
15.	Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom	Provđeno
16.	Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama	Provđeno
17.	Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima	Provđeno
18.	Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga	Provđeno

2.3. OPIS STATUSA PROVEDBE MJERA PROVEDBENOG PROGRAMA

U nastavku se daje prikaz ostvarenog napretka u provedbi mjera po pojedinoj mjeri iz Provedbenog programa.

Mjera 1. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu

Inspektori rada su tijekom 2024. godine obavili 3.427 inspekcijskih poslova koji se odnose na neposredno rješavanje tj. donošenje rješenja o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze vezano uz činjenicu neisplate plaća odnosno naknada plaća radnicima, pri čemu broj izdanih rješenja ovisi o podacima Porezne uprave Ministarstva financija, koja u skladu s člankom 36. stavkom 1. ZORT-a obavlja Državni inspektorat o činjenici neisplate plaća.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2024. godine obavili 1.237 pregleda glavnog projekta i 432 tehničkih pregleda novo izgrađenih građevina.

U području radnih odnosa inspektori rada su u navedenom razdoblju obavili ukupno 11.020 inspekcijskih poslova, od kojih se 7.593 odnosi na inspekcijske nadzore.

Na temelju činjeničnog stanja utvrđenog inspekcijskim nadzorima u području radnih odnosa, zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 5.214 prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba te odgovornih osoba u pravnim osobama nadležnim sudovima su podnijeli 1.772 optužna prijedloga te poslodavcima izdali 65 obaveznih prekršajnih naloga i 782 prekršajna naloga. Najviše otkrivenih i procesuiranih prekršaja je bilo iz Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23, dalje u tekstu: ZR), Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22, dalje u tekstu: ZMO), Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 133/20, 114/22 i 151/22, dalje u tekstu: ZS), Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23) i Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 118/18 i 120/21).

Inspektori rada u području radnih odnosa su u navedenom razdoblju, postupajući u okviru svoga djelokruga, donijeli ukupno 5.845 rješenja, od kojih se najveći broj odnosio na upravne mjere iz članka 36. ZORT-a, članka 7. stavka 2. Zakona o suzbijanju neprijavljenog rada („Narodne novine“, broj 151/22), članka 226. stavka 1. ZR-a kojima se poslodavcima nalagalo otklanjanje utvrđenih nedostataka te članka 240. ZS-a koji se odnosi na privremenu zabranu obavljanja djelatnosti zbog nezakonitog rada državljanina treće zemlje.

Također, protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podnijeli su 85 kaznenih prijava, zbog osnovane sumnje u počinjenje 101 kaznenog djela, od kojih se većina odnosila na kazneno djelo neisplate plaće.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2024. godine obavili 7.025 inspekcijskih poslova, a od toga 5.356 inspekcijskih nadzora. Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, inspektori rada su poduzimali propisane upravne, prekršajne i kaznene mjere.

Slijedom utvrđenih činjenica inspektor rada u području zaštite na radu donijeli su ukupno 6.229 upravnih mjera. Najveći broj naredbi se odnosio na privremeno udaljavanje s mesta rada radnika za kojeg poslodavac ne može predočiti dokaze o sposobnosti za rad na siguran način i ispunjavanju propisanih uvjeta, na zabranu korištenja neispravnih sredstava rada i osobne zaštitne opreme, na ispitivanje sredstava rada, ispitivanje parametara radnog okoliša, organiziranje prve pomoći radnicima na mjestu rada te na izradu procjene rizika.

Inspektori rada u području zaštite na radu su na mjestu počinjenja prekršaja izrekli 1.592 novčane kazne. Prekršajni nalozi i obavezni prekršajni nalozi su izdani za 131 prekršaj.

Većina prekršaja poslodavaca odnosila se na obveze poslodavaca vezane uz izradu procjene rizika, propuste poslodavca jer nije osigurao da pristup mjestima rada na kojim se obavljuju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu, te da poslove zaštite na radu ne obavljuju u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela, inspektori rada u području zaštite na radu su nadležnim državnim odvjetništvima podnijeli 66 kaznenih prijava protiv 123 osobe. Većina kaznenih prijava podnesena je zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 215. stavka 2. i članka 221. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23 i 36/24 dalje u tekstu: KZ), a u vezi s člankom 222. stavcima 1., 2., 3. i 4. KZ-a, odnosno zbog opasnosti po život i tijelo osoba, koje su izazvane neprimjenom pravila zaštite na radu i zbog izvođenja pojedinih radova protivno propisima i priznatim pravilima struke.

Tablica 2. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 1.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
broj okončanih inspekcijskih poslova inspektora rada	6.180	5.800	5.096
broj okončanih inspekcijskih nadzora inspektora rada u području radnih odnosa	8.101	7.500	7.593
broj okončanih inspekcijskih nadzora inspektora rada u području zaštite na radu	6.355	5.000	5.356

Mjera 2. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača

Shodno svrsi provedbe ove mjere, jedan od definiranih pokazatelja uspješnosti provedbe mjere je broj provedenih inspekcijskih nadzora tržišnih inspektora. Tržišni inspektori su u izvještajnom razdoblju proveli ukupno 12.675 inspekcijskih nadzora, što ukazuje na neznatno odstupanje u broju provedenih inspekcijskih nadzora u odnosu na ciljanu vrijednost za 2024.

godinu, a isto proizlazi iz većeg broja zaprimljenih predstavki potrošača, koje su usmjerile aktivnosti tržišne inspekcije na postupanje po zaprimljenim predstavkama.

Navedeno je razvidno i u ostvarenju pokazatelja rezultata mjere - postotak riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke, kojem ciljana vrijednost iznosi 72%, dok je u izvještajnom razdoblju ostvareno ukupno 69,5% riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke što ukazuje na neznatno odstupanje u postotku riješenih predstavki potrošača, upravo radi složenosti postupanja po pojedinim predstavkama.

Suradnja između država članica EU, odnosno prekogranična suradnja u provedbi zajedničkih aktivnosti nadzora tržišta i razmjeni informacija o proizvodima dostupnim na tržištu bitan je segment koji doprinosi jačanju sukladnosti i sigurnosti proizvoda na jedinstvenom tržištu i učinkovitosti nadzora tržišta EU. Stoga Europska komisija u cilju jačanja nadzora tržišta i suradnje između država članica te osiguravanja dostupnosti sigurnih proizvoda potrošačima na jedinstvenom europskom tržištu kontinuirano potiče aktivnosti zajedničkog nadzora tržišta država članica iz područja sigurnosti proizvoda.

Pridajući važnost navedenim aktivnostima Europske komisije te imajući u vidu obvezu suradnje s nadležnim tijelima drugih država članica, tržišna inspekcija iskazuje i ostvarivanjem mјere kroz realizaciju svojih aktivnosti u projektima zajedničkih koordiniranih aktivnosti nadzora tržišta Europske komisije. Tako je tržišna inspekcija tijekom 2024. godine sudjelovala u aktivnostima četiri projekta zajedničkih koordiniranih aktivnosti Europske komisije: Prosafe JAHRP2021, Prosafe JAHRP2022, CASP2024 i JACOP2024.

Navedeni projekti su višegodišnjeg karaktera i usmjereni su prvenstveno na aspekte zahtjeva energetske učinkovitosti i ekološkog dizajna proizvoda povezanih s energijom i sukladnost s propisanim zahtjevima usklađenog zakonodavstva te sukladnost s općim sigurnosnim zahtjevima za proizvode, a upravo kako bi se na tržištu osigurala dostupnost energetski učinkovitih proizvoda, kao i sukladnih i sigurnih proizvoda. Stoga su kroz navedene projekte provedena uzorkovanja proizvoda s tržišta kao što su električni zasloni, te kružne pile iz sektora prijenosnih ručnih strojeva, a kroz provedena ispitivanja od strane akreditiranih tijela utvrđene su nesukladnosti u slučaju dva uzorka kružnih pila što je u oba slučaja zbog utvrđenih nesukladnosti rezultiralo upravnim mjerama zabrane stavljanja proizvoda na raspolaganje na tržištu i povlačenja s tržišta. Provedenim laboratorijskim ispitivanjima električnih zaslona utvrđeno je da su isti zadovoljili zahtjeve ispitivanja, a kroz nadzore je izvršena i provjera značajki proizvoda kroz pregled oznaka, informacijskih listova, tehničke dokumentacije. U slučaju tri modela utvrđene su nepravilnosti vezane uz prikaz električke oznake energetske učinkovitosti i dostupnost električkog informacijskog lista proizvoda kod prodaje putem interneta te su poduzete odgovarajuće mјere kako bi se nepravilnosti otklonile. Ujedno u slučaju uzorkovanja perilica rublja ispitivanjem provedenim od strane akreditiranog tijela nisu utvrđene nesukladnosti, međutim kao i u slučaju električnih zaslona provedenim provjerama značajki proizvoda kroz pregled oznaka, informacijskih listova, pregledom tehničke dokumentacije u slučaju jednog od predmetnih modela koji se nudio na prodaju na daljinu putem interneta, utvrđene su nepravilnosti u vezi tehničkog promidžbenog materijala na internetu te su poduzete odgovarajuće mјere u svrhu otklanjanja nepravilnosti.

U okviru koordiniranih aktivnosti nadzora tržišta vezanih uz sigurnost proizvoda iz projekta CASP2024, čiji završetak je predviđen u 2025. godini, dio provedenih aktivnosti tržišnih inspektora odnosilo se na uzorkovanja dječjih visokih stolica, dječjih bicikla, rasvjetnih lanaca i malih električnih uređaja za grijanje. Rezultati provedenih ispitivanja uzorkovanih proizvoda rezultirali su u jednom slučaju zabranom stavljanja dječjih visokih stolica na tržište te u drugom slučaju povlačenjem proizvoda s tržišta zbog ozbiljnog rizika za korisnike uslijed konstrukcijskih nedostataka, odnosno u dva slučaja nesukladnih dječjih bicikla isto je rezultiralo zabranom stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta istih proizvoda, dok je u jednom slučaju utvrđenih nesukladnosti rasvjetnih lanaca u tijeku procjena rizika i poduzimanje odgovarajućih mjera.

Također, u 2024. godini tržišna inspekcija uključila se i u novi ciklus zajedničkih aktivnosti nadzora tržišta Europske komisije JACOP2024, a koje aktivnosti su započele krajem 2024. godine te će se nastaviti u narednom razdoblju imajući u vidu da se radi o višegodišnjem ciklusu aktivnosti, a koje su usmjerene na aspekte zahtjeva energetske učinkovitosti i ekološkog dizajna proizvoda povezanih s energijom i sukladnost s propisanim zahtjevima usklađenog zakonodavstva te sukladnost s općim sigurnosnim zahtjevima za proizvode.

Tablica 3. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 2.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
broj provedenih inspekcijskih nadzora tržišnih inspektora	12.893	12.900	12.675
% riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke	87%	72%	69.5%
broj projekata EK u kojima sudjeluju tržišni inspektori	4	2	4

Mjera 3. Zaštita zdravlja ljudi i životinja

Uspostava sustava službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, te zdravlja i dobrobiti životinja kao i nusproizvoda, preduvjet je za funkcioniranje jedinstvenog EU tržišta i nesmetanog prometa roba kako unutar EU tako i u prometu s trećim zemljama.

U ostvarivanju navedenog, veterinarska inspekcija je provedbom svojih aktivnosti tijekom 2024. godine ostvarila ukupno sedam (7) planiranih ključnih točaka ostvarenjem kojih je planirana uredna provedba ove mjere, i to primarno izradom plana službenih kontrola, planom praćenja pošiljaka iz uvoza, dokumentiranih procedura za provođenje službenih kontrola koje se kontinuirano ažuriraju, smjernica i uputa za uspostavu i korištenje TRACES NT sustava koje se redovito ažuriraju, dok su aktivnosti vezane za izradu Pravilnika o uspostavi mreže za

uzbunjivanje i suradnju u tijeku. Sve navedene smjernice i upute kao i procedure objavljene su na službenim i intranet stranicama Državnog inspektorata.

Tijekom 2024. godine nastavile su se koristiti aplikacije informacijskog sustava Jedinstvenog registra držanih životinja (u dalnjem tekstu: JRDŽ) i to VETI KOLK Aplikacije za prijavu klanja u klaonicama, VETI upis Ante i Post mortem pregleda životinja – VETI i aplikacije za promet proizvoda životinjskog podrijetla VETI2.

Budući da su navedeni informacijski sustavi u vlasništvu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva za pristup podacima i zajedničko korištenje produžena su dva Sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i Državnog inspektorata: Sporazum o pristupu podacima iz informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede i Sporazum o zajedničkom korištenju informacijskih sustava Ministarstva poljoprivrede.

Nadalje, u ovom izvještajnom razdoblju djelomično su ostvareni zadani ciljevi veterinarske inspekcije u skladu s rokovima koji su određeni ključnim točkama u Provedbenom programu, dok su neki u tijeku (izrada Pravilnika o uspostavi mreže za uzbunjivanje i suradnju). Vrijednost pokazatelja rezultata „% provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola veterinarskih inspektora u odnosu na planirane“ ostvarena je u postotku od 52,5 % provedenih službenih kontrola za godišnje razdoblje. Dodatno je provedeno 11.777 neplaniranih inspekcijskih nadzora koji su se, najvećim dijelom, odnosili na kontrolu gospodarstva obzirom na suzbijanje i kontrolu bolesti afrička svinjska kuga, prijave građana i zahtjevima drugih tijela državne uprave i institucija, prijave kroz RASFF sustav, pojave bolesti i dr. Ukupno je veterinarska inspekcija u 2024. godini provela 18.568 inspekcijskih nadzora.

Veterinarska inspekcija od pojave zarazne bolesti afričke svinjske kuge u 2023. godini u Republici Hrvatskoj aktivno provodi sve mjere koje određuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva s ciljem sprječavanja pojave i suzbijanja daljnog širenja bolesti. Pojavom novih slučajeva zaraze afričke svinjske kuge u 2024. godini provedene su sve mjere kontrole u zoni zaštite i nadziranja. Na objektima na kojima je provedena eutanazija svinja u 2023. godini (1.124 objekata) provode se nadzori s ciljem provjere dezinfekcije, te je ukupno provedeno 635 nadzora. Tijekom 2024. godini osim provođenja službenih kontrola prema programu rada veterinarske inspekcije provode se neplanirani nadzori radi repopulacije objekata sa svinjama koji nisu udovoljavali svim biosigurnosnim uvjetima kako bi posjednici objekata ponovno mogli držati svinje. Na području Republike Hrvatske provedeno je ukupno 4.716 nadzora vezano za utvrđivanje uvjeta za repopulaciju objekta na zahtjev stranke. Također, veterinarska inspekcija je provela i 1.487 nadzora objekata u kojima se drže svinje, a koji su evidentirani u službenoj bazi podataka VETIS, kako je bilo određeno Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 88/2024) te 660 nadzora vezano za planirane službene kontrole, odnosno sveukupno 6.863 nadzora objekata na kojima se drže svinje.

Na primjeru izbijanja afričke svinjske kuge, čija je pojava imala negativne učinke na velik broj malih gospodarstvenika kao i razvoj gospodarstva države, razvidno je da organizacijska struktura veterinarske inspekcije mora pratiti zakonodavne zahtjeve i potrebe građana za provođenjem adekvatnih mjera suzbijanja i sprečavanja širenja iznimno zaraznih bolesti.

Tablica 4. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 3.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola veterinarskih inspektorata u odnosu na planirane	56%	65%	52,5% (6.791)

Mjera 4. Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane

Poljoprivredna inspekcija je u izvještajnom razdoblju, kao nositelji ove mjere, provela sve planirane aktivnosti za ostvarenje ključnih točaka i ostvarenje mjere postizanja učinkovitog nadzora nad propisanim standardima u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane.

Sukladno strateški planiranim aktivnostima za urednu realizaciju ove mјere, koje su operativno planirane i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za 2024. godinu, poljoprivredni inspektori su u ovom izvještajnom razdoblju proveli ukupno 11.003 inspekcijska nadzora i službene kontrole, koji su s obzirom na upravna područja iz djelokruga nadležnosti poljoprivredne inspekcije provedeni kako sijedi: u području poljoprivrede provedeno je ukupno 6.652 inspekcijski nadzor, u području kvalitete hrane 2.345 inspekcijskih nadzora, u području stočarstva 1.099 i u području vinarstva i jakih alkoholnih pića 907 inspekcijskih nadzora i službenih kontrola.

Poljoprivredni inspektori su provodili i ciljane akcije temeljem kojih su se kontrolirali standardi u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane u 2024. godini, i to: u području poljoprivrede 32 ciljanih akcija, u području stočarstva 4 ciljane akcije, u području kvalitete hrane 13 ciljanih akcija te u području vina i jakih alkoholnih pića 7 ciljanih akcija. Sve planirane ciljane akcije su u cijelosti provedene tijekom 2024. godine (ukupno 56 ciljanih akcija) odnosno u ciljanim akcijama su proveli ukupno 4 969 inspekcijskih nadzora.

Po zaprimljenim prijavama građana, drugih tijela državne uprave i institucija poljoprivredna je inspekcija u izvještajnom razdoblju provela 1.006, a temeljem RASFF obavijesti 16 inspekcijskih nadzora i službenih kontrola.

S obzirom da su ključne točke ostvarenja mјere poljoprivredne inspekcije u izvještajnom razdoblju provedene te da je ostvarenje planiranog pokazatelja rezultata „% provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola poljoprivrednih inspektora u odnosu na planirane“ za 2024. godinu ostvareno u očekivanom postotku od 100% ostvarenja - navedena mјera je uredno provedena.

Tablica 5. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mјere 4.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020.godina)	Ciljana vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola poljoprivrednih inspektorata u odnosu na planirane	100%	90%	100% (2024. – 11.003)

Mjera 5. Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem

Kao nositelj mjere, fitosanitarna inspekcija je ostvarila sve aktivnosti planirane ključnim točkama ostvarenja mjere sprječavanja unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem u 2024. godini.

Radi specifičnosti predmeta nadzora fitosanitarne inspekcije, pojedine aktivnosti su vezane za vegetacijske cikluse rasta i razvoja bilja odnosno za vegetacijsku sezonu te su prilikom izricanja mjera pojedini rokovi izvršenja izrečeni za 2025. godinu, uobičajeno do početka vegetacijske sezone. Shodno navedenom, definirani pokazatelj rezultata fitosanitarnih mjera „postotak izvršenih inspekcijskih mjera koje su izrekli fitosanitarni inspektori“ iznosi 95,7 % u 2024. godini. Navedeni pokazatelj uključuje mjeru izrečene u 2023. i 2024. godini s rokom izvršenja u 2024. godini. Budući da su provedene aktivnosti svih ključnih točaka ostvarenja koje su planirane za 2024. godinu, odnosno: provedeni su planirani inspekcijski nadzori u području biljnog zdravstva, fitosanitarni nadzori pri uvozu, izvozu i provozu, izrečene su mjeru fitosanitarnih inspektora s rokom izvršenja u 2024. godini, obavljene su kontrole izvršenja inspekcijskih rješenja i poduzete su zakonom propisane mjeru u slučajevima neizvršenja rješenja - definirana mjeru fitosanitarne inspekcije se provodi uredno, te je status provedbe mjeru „provedeno“ budući je ostvarena vrijednost pokazatelja veća od ciljane vrijednosti za 2024. godinu.

Preostali postotak izrečenih mjeru nije bilo moguće izvršiti u izještajnom razdoblju uglavnom zbog nesređenih vlasničkih odnosa, poteškoća s utvrđivanjem ili odazivom posjednika bilja i sl.

Sukladno strateški planiranim aktivnostima za urednu realizaciju ove mjeru, koje su operativno planirane i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za 2024. godinu, fitosanitarni inspektori su u ovom izještajnom razdoblju proveli ukupno 27.495 inspekcijskih nadzora i službenih kontrola, od čega je ukupno 24.321 inspekcijskih nadzora odnosno službena kontrola provedeno nad biljem, biljnim proizvodima i drugim predmetima u međunarodnom prekograničnom prometu.

Tablica 6. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjeru 5.

Pokazatelj rezultata mjeru	Početna vrijednost (2020.godina)	Ciljana vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
----------------------------	-------------------------------------	--------------------------------	--

% postotak izvršenih inspekcijskih mjera koje su izrekli fitosanitarni inspektor	100%	90%	95,7% (155 od 162 mjere)
--	------	-----	-----------------------------

Mjera 6. Održivo gospodarenje šumama i divljači

Šumarski i lovni inspektori su provedbom planiranih aktivnosti iz Provedbenog programa i operativnih planskih akata Državnog inspektorata za provedbu rada inspektora u 2024. godini - realizirali ukupno jedanaest planiranih ključnih točaka ostvarenja (Prilog 1.) i tako omogućili provedbu ove mjere Održivog gospodarenja šumama i divljači u 2024. godini.

Shodno navedenom, šumarski inspektori su u 2024. godini obavili 1.984 inspekcijska nadzora, i to provedbom: inspekcijskih nadzora gospodarenja šumom i šumskim zemljишtem, inspekcijskih nadzora u šumama posebne namjene, inspekcijskih nadzora sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, inspekcijskih nadzora sprječavanja i suzbijanja šumskih štetnika nadzirući provedbu Naredbe o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) - osmerozubi smrekov pisar i provedbu mjera integralne zaštite za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Anoplophora chinensis* (Forster), inspekcijskih nadzora specijaliziranih subjekata kao i provedbom inspekcijskih nadzora u području šumskog reproduksijskog materijala.

Lovni inspektori su u izvještajnom razdoblju obavili 1.407 inspekcijskih nadzora, i to provedbom: inspekcijskih nadzora nad gospodarenjem lovišta i divljači, inspekcijskih nadzora provedbe Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači („Narodne novine“, broj 115/18, 98/20, 18/22, 78/2023), inspekcijskih nadzora skupnih lovova, kao i provedbom inspekcijskih nadzora sprječavanja unosa afričke svinjske kuge koja se pojavila u 2024. godini.

Osim navedenog, šumarski i lovni inspektori su obavljali i zajedničke inspekcijske nadzore te nadzore po obavijesti drugih tijela javne uprave, kao i nadzore po podnescima pravnih i fizičkih osoba.

Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2024. godinu i na temelju izvješća koja se na mjesečnoj bazi izrađuju za potrebe Hrvatske vatrogasne zajednice, a isto je polučilo rezultate u kontekstu bolje razmjene znanja u provedbi mjera zaštite od požara, te u stjecanju novih znanja i vještina za ciljano rješavanje predmetne problematike.

Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2024. godinu i na temelju izvješća koja se na mjesečnoj bazi izrađuju za potrebe Hrvatske vatrogasne zajednice, a isto je polučilo rezultate u kontekstu bolje razmjene znanja u provedbi mjera zaštite od požara, te u stjecanju novih znanja i vještina za ciljano rješavanje predmetne problematike.

Sukladno izvješću Hrvatskog šumarskog instituta (Godišnji izvještaj - Izvještajno prognoznih poslova u šumarstvu za 2023. godinu i prognoze za 2024. godinu, https://stetnici.sumins.hr/Blog/godisnji_izvjestaj_ipp-a_za_2023_godinu), kojim je utvrđeno

smanjenje populacije smrekovog i mediteranskog potkornjaka, tijekom 2024. godine smanjen je intenzitet provođenja inspekcijskih nadzora iz tog područja, dok su se kontinuirano provodili inspekcijski nadzori sjemenskih objekata, šuma posebne namjene, rasadnika i sjemenskih klonskih plantaža.

Također, lovni inspektorji su nadzirali provodi li se odstrjel divljači i stjecanje divljači i njezinih dijelova te ocjenjivanje trofea divljači u skladu s odredbama Zakona o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18, 32/19 i 32/20), a radi smanjenja protuzakonitih lovova i stjecanja divljači i njezinih dijelova na nelegalan način.

U svrhu smanjenja šteta na poljoprivrednim kulturama, lovni inspektorji su nadzirali provode li lovoovlaštenici i korisnici poljoprivrednih površina propisane mjere zaštite kultura od divljači. Lovni inspektorji provodili su i nadzore skupnih lovova radi sprječavanja štetnih posljedica kao i poduzimanje mjera i radnji kojima bi se povećala sigurnost pri obavljanju takvih lovova sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu lova („Narodne novine“, br. 48/22) i Pravilniku o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja („Narodne novine“, br. 37/19).

Shodno provedenim aktivnostima inspektora, šumarski inspektorji su na temelju činjeničnog stanja utvrđenog u provedenim inspekcijskim nadzorima donijeli 55 upravnih mjeru, od kojih 43 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 12 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, dok su lovni inspektorji donijeli ukupno 55 rješenja o otklanjanju nepravilnosti.

Na temelju utvrđenih nepravilnosti u obavljenim nadzorima šumarski inspektorji su podnijeli 345 optužnih prijedloga i izdali 4 prekršajna naloga, od kojih su naplatili iznos od 4.690 eura. Lovni inspektorji su u predmetnom razdoblju podnijeli nadležnim sudovima 85 optužnih prijedloga i izdali 4 prekršajna naloga, od kojih su naplatili iznos od 4.972 eura.

Ukupno su šumarski i lovni inspektorji podnijeli 430 optužnih prijedloga pred nadležnim sudovima, te šumarski inspektorji zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela podnijeli državnom odvjetništvu 19 kaznenih prijava, a lovni inspektorji 3 kaznene prijave.

S obzirom da je 2024. godini došlo do smanjenja broja lovnih inspektora (prestanak radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu, rad na pola radnog vremena) pa su se planirane aktivnosti u okviru ključnih točaka provodile sukladno raspoređenom broju izvršitelja/lovnih inspektora, u slučaju ne popunjavanja upražnjenih radnih mesta lovnih inspektora - u narednom planskom razdoblju pristupit će se izmjeni planiranih brojčanih vrijednosti za pokazatelj rezultata „broj provedenih inspekcijskih nadzora lovnih inspektora“.

Tablica 7.– Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 6.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
broj provedenih inspekcijskih nadzora šumarskih inspektora	2.090	1.800	1.984
broj provedenih inspekcijskih nadzora lovnih inspektora	1.755	1.500	1.400

Mjera 7. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečićenja

Kontinuiranom provedbom zajedničkih odnosno koordiniranih inspekcijskih nadzora operatera postrojenja, koji su obveznici ishodenja okolišne dozvole, a obavljanjem djelatnosti mogu višestruko opteretiti sastavnice okoliša ispuštajući emisije onečićujućih tvari u zrak, vode i tlo, kao i područja postrojenja koja na lokacijama skladište opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera („Seveso postrojenja“), značajno se utječe na sprečavanje i smanjenje industrijskog onečićenja na okoliš.

Koordinacijom inspektora zaštite okoliša, koji osim planiranja, organiziranja i izvješćivanja, provode koordinirane inspekcijske nadzore u kojima sudjeluju suradni inspektori Državnog inspektora: vodopravni inspektori, sanitarni inspektori, elektroenergetski inspektori, inspektori opreme pod tlakom, rudarski inspektori, inspektori rada u području zaštite na radu, veterinarski inspektori, poljoprivredni inspektori, inspektori zaštite prirode te inspektori zaštite od požara i inspektori civilne zaštite Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova, nadležni prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš, omogućuje se sustavni nadzor operatera industrijskih postrojenja na području Republike Hrvatske u svrhu očuvanja okoliša.

Koordinirani inspekcijski nadzori obuhvaćaju operatore velikih industrijskih postrojenja složenih sustava iz djelatnosti energetike, proizvodnje i prerade metala, industrije minerala, kemijske industrije, gospodarenja otpadom te drugih djelatnosti uključujući industrijska postrojenja za proizvodnju papira ili kartona, klaonice, obradu i preradu sirovina za proizvodnju hrane ili hrane za životinje, kafilerije, intenzivan uzgoj životinja (peradi i svinja) te površinske obrade tvari, predmeta ili proizvoda u kojima se koriste organska otapala, kao i područja Seveso postrojenja.

U odnosu na ciljanu vrijednost pokazatelja uspješnosti ove mjere za 2024. godinu, odnosno planiranu ciljnu vrijednost provođenja inspekcijskih nadzora inspektora zaštite okoliša u području industrijskog onečićenja (97 nadzora), zbog izvanrednog događaja u jednom postrojenju koji je rezultirao ne obavljanjem djelatnosti postrojenja, inspektori zaštite okoliša su proveli 96 inspekcijskih nadzora te se nadzor predmetnog postrojenja planira provesti u 2025. godini.

Radi izbjegavanja mogućeg nastanka rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata ili pri obavljanju svoje djelatnosti, operateri se upućuju na primjenu utvrđenih preventivnih mjera zaštite okoliša, što podrazumijeva korištenje dobre prakse, kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja, te primjenu proizvodnih postupaka i sustava održavanja projektiranih parametara postrojenja koji su najpovoljniji po okoliš.

Tablica 8.– Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 7.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih planiranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite okoliša u području industrijskog onečićenja	100%	100%	99% (2024. - 96)

Mjera 8. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti

Sa ciljem smanjenja i sprječavanja prekomjernih/nedopuštenih emisija onečišćujućih tvari u zrak te tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranih stakleničkih plinova, redovito se provode nadzori nad osobama ovlaštenim za praćenje kvalitete zraka i praćenja emisija, te osobama ovlaštenih za obavljanje poslova u vezi s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima. Posebno se nadzire zakonitost rada u obavljanju djelatnosti praćenja emisija i obavljanja djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova te se u slučajevima utvrđenih nezakonitosti, provodi njihovo procesuiranje, u područjima zaštite zraka i tvari koje oštećuju ozonski sloj te fluoriranih stakleničkih plinova.

Provedba nadzora obavlja se redovito i periodično i nad vlasnicima/korisnicima nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu preventivnih kontrola provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak i njihovog sprječavanja, ali i jedinicama lokalne samouprave u smislu provedbe donesenih akcijskih planova te obveznika primjene propisa u području zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, kao i operatera izvora emisija stakleničkih plinova te njihovog praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova.

Također, kontinuirano su nadzirani vlasnici/korisnici nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole propisanih mjer za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, obveze mjerena i udovoljavanju propisanim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak te u slučaju prekoračenja istih provedbi propisanih mjer i njihovom sankcioniranju kao i drugih obveznika primjene propisa iz područja zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti.

Provedeni su i tematski inspekcijski nadzori kontrole provedbe mjer jedinice lokalne samouprave i mjer za smanjivanje razina prizemnog ozona za poboljšanje kvalitete zraka te nadzor provedbe obveze obavješćivanja i upozoravanja vezano za kvalitetu zraka sa svrhom utvrđivanja provedbe donesenog akcijskog plana kao i pridržavanja obveze obavješćivanja i upozoravanja vezano za kvalitetu zraka. Navedenim se osigurava provedba propisane primjene mjer zaštite zraka i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama te zaštite ozonskog sloja. Također su kroz planiranu tematsku cjelinu provedeni inspekcijski nadzori postrojenja u okviru sustava trgovanja stakleničkim plinovima (EU ETS) kojima je za rad potrebna Dozvola za emisije stakleničkih plinova.

Tablica 9.– Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 8.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih planiranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite okoliša u području zaštite zraka	80%	90%	90%

Mjera 9. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom

Inspeksijskim nadzorima osoba čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno izvornih proizvođača otpada, odlagališta otpada, centara za gospodarenje otpadom, ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom i/ili su upisane u Očeviđnik sakupljača i oporabitelja, posrednika u gospodarenju otpadom, trgovaca otpadom, prijevoznika otpada i jedinica lokalne samouprave te osoba koje obavljaju prekogranični promet otpadom pridonosi se održivom gospodarenju otpadom, smanjenju utjecaja na okoliš i zaštiti ljudskog zdravlja.

Nadzor prekograničnog prometa otpadom u Republici Hrvatskoj, osim inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata, provode i ovlašteni službenici Ministarstva financija - Carinske uprave i ovlašteni službenici Ministarstva unutarnjih poslova temeljem Sporazuma o suradnji prilikom provođenja nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada.

Sporazum o suradnji u provedbi nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada sklopljen je s Ministarstvom financija i Ministarstvom unutarnjih poslova radi provedbe odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kao i zadnje izmijene i dopune Uredbe Komisije br. 2020/2174 od 19. listopada 2020. o izmjeni priloga I.C., III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama te sprječavanja ilegalnih pošiljaka otpada, a uključuje inspekcijske nadzore ustanova, poduzeća, posrednika i trgovaca u skladu s člankom 34. Direktive 2008/98/EZ te inspekcijske nadzore pošiljaka otpada i povezane oporabe ili odlaganja pokrivajući cijelo geografsko područje Republike Hrvatske.

Kako bi se učinkovito zaustavili tokovi nezakonitog prometa otpadom te spriječio ilegalan uvoz otpada u Hrvatsku potrebno je daljnje unaprjeđenje postojeće suradnje sa susjednim državama, osobito na operativnoj razini.

Provedeni inspekcijski nadzori prekograničnih pošiljaka otpada, odlagališta otpada, osoba koje obavljaju poslove gospodarenja otpadom te osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad (proizvođači otpada) doprinose održivom gospodarenju otpadom, a status provedbe mjere shodno učinkovitom i pravovremenom obavljanju inspekcijskih nadzora ostvaren je u skladu s planiranim ciljnim vrijednostima pokazatelja uspješnosti za 2024. godinu (90%).

Tablica 10.– Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 9.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih planiranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite okoliša u području gospodarenja otpadom	80%	90%	90%

Mjera 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda

Vodopravna inspekcija, kao nositelj ove mjere, provodi inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama s ciljem kontrole postupanja po odredbama Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 66/19, 84/21 i 47/23), Zakona o vodnim uslugama („Narodne novine“, br. 66/19), Zakona o finansiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“, br. 153/09, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24) i ostalim propisima donesenim na temelju navedenih zakona. Krajnji cilj provedbe inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda.

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. vodopravni inspektor su obavili ukupno 2.013 inspekcijskih nadzora, što je 100 % ostvarenja ciljane vrijednosti pokazatelja rezultata za 2024. godinu. Od ukupnog broja provedenih inspekcijskih nadzora obavljeno je: 582 planirana inspekcijska nadzora sukladno planovima rada, 425 kontrolna inspekcijska nadzora, 275 koordiniranih inspekcijskih nadzora, 41 inspekcijski nadzor vezan za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda, 163 inspekcijska nadzora u okviru akcija s drugim inspekcijama Državnog inspektorata, 23 inspekcijska nadzora vezana za zaštitu od požara te 504 nadzora povodom prijava podnositelja.

Inspekcijskim nadzorima utvrđeno je 690 povreda propisa temeljem kojih su vodopravni inspektor donijeli 524 rješenja, od kojih: 199 rješenja za otklanjanje nedostataka, 186 rješenja zabrane, 69 rješenja o izvršenju rješenja, te 38 rješenja o naplati novčane kazne. Zbog povreda propisa izdano je 98 optužnih prijedloga i 293 prekršajna naloga, dok su u 159 slučajeva primijenjene mjere oportuniteta. Po prekršajnim nalozima naplaćene su novčane kazne u iznosu od 437.675,54 eura dok su za neizvršenje rješenja naplaćene novčane kazne u iznosu od 64.131,63 eura. U izvještajnom razdoblju je zaprimljeno 117 presuda prekršajnih sudova u kojima su izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 223.553,97 eura.

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2024., u razdoblju od svibnja do rujna, obavljene su kontrole nad isporučiteljima vodnih usluga sa ciljem ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara, a izvješća o stanju vodoopskrbnih sustava su podnesena Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici. Provedeno je 115 kontrola na temelju dostavljenih izvješća javnih isporučitelja vodnih usluga i 23 inspekcijska nadzora, a prilikom izvršenih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama, te nije bilo postupanja.

Temeljem plana provođenja koordiniranih nadzora u 2024. godini obavljeno je 275 koordiniranih nadzora kod operatera koji su obveznici okolišne dozvole, te je ostvarena ciljana vrijednost broja nadzora prema planu rada za 2024. godinu.

Tablica 11. Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 10.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora vodopravnih inspektora	100 %	100 %	100 % (2.013)

% provedenih koordiniranih inspekcijskih nadzora vodopravnih inspektora	100 %	100 %	100 % (275)
---	-------	-------	----------------

Mjera 11. Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske

Inspektori zaštite prirode svojim aktivnostima sudjeluju u ostvarenju cilja 3.2. „Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja“ iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024., kao i u realizaciji strateškog cilja „Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara“ koji je definiran u okviru „Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine“.

Shodno navedenom, s ciljem jačanja održivosti razvoja i očuvanja zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske, provedeni su inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode kao i koordinirani inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode u suradnji s inspekcijama drugih sektora, djelatnicima Ministarstva unutarnjih poslova i Carinske uprave Republike Hrvatske.

Status provedbe mјere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mјere povećanjem broja provedenih koordiniranih inspekcijskih nadzora te provođenjem ostalih inspekcijskih nadzora vezanih za zaštićena područja i ekološku mrežu, bioraznolikost, georaznolikost, strogo zaštićene vrste, prekogranični promet i trgovinu divljim vrstama kao i drugim nadzorima iz nadležnosti inspekcije zaštite prirode.

Na osnovu provedenih inspekcijskih nadzora u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine naloženo je 26 upravnih mјera, izdano je 9 prekršajnih naloga i podnesena su 33 optužna prijedloga.

S obzirom da je u 2024. godini došlo do smanjenja planiranog broja inspektora zaštite prirode (prestanak radnog odnosa, te prekid rada na godinu dana), ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata (broj provedenih koordiniranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode i broj provedenih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode) s 1.399 provedenih inspekcijskih nadzora, od kojih 80 koordiniranih inspekcijskih nadzora, ukazuje da su ostvarene sve aktivnosti u provedbi ove mјere, uključujući ključne točke ostvarenja, te da je ova mјera za izvještajno razdoblje - provedena.

Tablica 12.– Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mјere 11.

Pokazatelj rezultata mјере	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
provedeni koordinirani inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode	30	38	80
provedeni inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode	1.536	1.513	1.399

Mjera 12. Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu

Obavljanjem inspekcijskih nadzora nad poslovanjem ugostitelja i pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost pozicioniranja Hrvatske među vodeće turističke zemlje svijeta.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora nad poslovanjem ugostitelja i pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost pozicioniranja Hrvatske među vodeće turističke zemlje svijeta.

U cilju održavanja kvalitete u turizmu, kao i osiguravanja sigurnosti turista, turistička inspekcija obavlja samostalne inspekcijske nadzore, kao i koordinirane inspekcijske nadzore s drugim inspekcijskama Državnog inspektorata, dajući pritom važnost oportunitetu, koji u određenim slučajevima povreda propisa omogućava ne poduzimanje prekršajnih mjer prema prekršiteljima. Navedeni instrument omogućava izgradnju partnerskih odnosa između turističkog inspektora i svih nadziranih subjekata, a na koji način se ostvaruje savjetodavna uloga prema gospodarstveniku.

Isto tako, turistički inspektorji svojim djelovanjem pridonose suzbijanju nelojalne konkurenциje, a koja je, između ostalog, na tržištu prisutna zbog neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu.

Provodeći aktivnosti turističke inspekcije, turistički inspektori su u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine obavili ukupno 7.574 inspekcijska nadzora. Od ukupnog broja inspekcijskih nadzora (7.574), u 4.890 inspekcijskih nadzora nisu utvrđene povrede propisa, odnosno 64,56% nadziranih objekata i subjekata poslovalo je sukladno propisima.

U 2.684 (35,44%) inspekcijska nadzora utvrđeno je ukupno 4.636 raznih povreda propisa, od kojeg broja su turistički inspektori za 1.644 povrede propisa primjenili načelo oportuniteta, a što iznosi 35,46 % u odnosu na ukupan broj utvrđenih povreda propisa.

Naime, u izvještajnom su razdoblju turistički inspektori u planiranom roku proveli sve ključne točke ostvarenja mjere osiguranja propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu

Tako je obavljanjem inspekcijskih nadzora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata „% provedenih inspekcijskih nadzora turističkih inspektora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga“, odnosno mjera je uspješno izvršena budući da je ostvarena planirana ciljana vrijednost.

Nadalje, u izvještajnom razdoblju je došlo do povećanja broja obavljenih inspekcijskih nadzora nad prijavom i odjavom boravka turista te nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne / turističke pristojbe u kojima su utvrđene povrede propisa, u odnosu na ukupan broj obavljenih inspekcijskih nadzora nad prijavom i odjavom boravka turista te nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne / turističke pristojbe, no mjera je provedena. Naime, za vrijeme trajanja „posebnih okolnosti“ prekršajni postupci su bili suspendirani, odnosno turistički inspektori za vrijeme trajanja istih nisu imali ovlasti prekršajno sankcionirati prekršitelje odredbi Zakona o

turističkoj pristojbi. „Posebne okolnosti“ su prestale 13. svibnja 2023. godine, stupanjem na snagu Odluke o proglašenju prestanka epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, objavljene u „Narodnim novinama“, broj: 51/03, a što je rezultiralo povećanjem broja nadzora u kojima su utvrđene povrede Zakona o turističkoj pristojbi jer turistički inspektorji Državnog inspektorata ponovno imaju ovlasti prekršajno sankcionirati sve obveznike plaćanja turističke pristojbe, odnosno podnosi optužne prijedloge za pokretanje prekršajnih postupaka, izdavati prekršajnih naloga, te naplaćivati novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja.

Posljedično, tijekom 2024. godine došlo je do povećanja vrijednosti pokazatelja rezultata u odnosu na definirani pokazatelj rezultata mjere „% smanjenja povreda utvrđenih kontrolom Zakona o turističkoj pristojbi“ koji iznosi 72% (ukupno je obavljeno 1.667 nadzora u kojima je utvrđeno 1.201 povreda) što je znatno povećanje u odnosu na prethodnu, 2023. godinu u kojoj je ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata iznosila 22,42%. Međutim, iako je došlo do porasta utvrđenih povreda u odnosu na planiranu ciljanu vrijednost za 2024. godinu, iz razloga gore navedenih, nadzorima dužnika turističke pristojbe je osigurana učinkovita provedba navedenog Zakona te je mjera ostvarena.

Osim toga, tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2024. godine turistička je inspekcija svoje aktivnosti fokusirala na pripremu i provedbu turističke sezone, pri čemu je poseban naglasak stavljen na provođenje inspekcijskih nadzora neregistriranog obavljanja djelatnosti, te je s obzirom na ostvareni pokazatelj rezultata „% utvrđenih neregistriranih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga“ prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad neregistriranim obavljanjem ugostiteljske djelatnosti i pružanjem ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, u izvještajnom razdoblju planirana mjera izvršena na način da je ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata mjere koja iznosi 11,9% (što je više od planirane ciljane vrijednosti od 9%).

Navedeno ukazuje da su turistički inspektorji učinkovito provodili nadzore u cilju suzbijanja neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu, kao i na daljnju prisutnost neregistriranog obavljanja navedenih djelatnosti u Republici Hrvatskoj te potrebu prisutnosti turističkih inspektora na terenu.

Tablica 13. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 12.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora turističkih inspektora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga	79%	81%	89%
% smanjenja povreda utvrđenih kontrolom Zakona o turističkoj pristojbi	19%	17%	72%

% utvrđenih neregistriranih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga	8%	9%	11,9%
--	----	----	-------

Mjera 13. Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj

U odnosu na prethodna izvještajna razdoblja, tijekom 2024. godine najveći napredak građevinske inspekcije postignut je organiziranim akcijama pojačanog nadzora zakonitosti građenja, kontrolom izvršenja inspekcijskih rješenja i prisiljavanja investitora na izvršenje rješenja te posljedično izvršenjima rješenja građevinske inspekcije odnosno uklanjanju nezakonitih građevina iz prostora.

Zbog navedenog djelovanja građevinske inspekcije, sveukupno je u 2024. godini uklonjeno 585 nezakonito izgrađenih građevina, od kojih je 76 nezakonito izgrađenih građevina uklonio Državni inspektorat putem ugovornih izvođača, što je znatno povećanje u odnosu na 19 uklonjenih građevina putem Državnog inspektorata tijekom 2023. godine (+300%). Shodno navedenom, organizirane i najavljenе akcije pojačanih inspekcijskih nadzora građevinske inspekcije te posljedično uklanjanje građevina iz prostora, bitno su utjecale na postupanje investitora nezakonitog građenja jer su sami uklonili 509 nezakonitih građevina, što je povećanje od 22 % u odnosu na 2023. godinu, kada su uklonili 417 građevina.

Potrebno je pri tome istaknuti da mnogi investitori nezakonitog građenja postupaju tek kada zaprime rješenje građevinske inspekcije o izvršenju rješenja putem treće osobe, koje se donosi nakon provedene javne nabave i odabira izvođača, izrađenih troškovnika uklanjanja, isključenja zgrade s komunalnih priključaka (struja, voda), obavještavanja službenika Ministarstva unutarnjih poslova i drugih pripremnih radnji koje provodi Državni inspektorat. Međutim, mnogi investitori nezakonitog građenja započnu s radovima samostalnog uklanjanja građevine tek kada se ugovorni izvođač pojavi na licu mjesta radi uklanjanja, ali građevinska inspekcija prati i dalje tijek postupanja investitora i prisutna je do okončanja postupka uklanjanja nezakonito izgrađene građevine.

Tako se u provedbi postupka uklanjanja u 2024. ističe provedba postupaka i kontrole uklanjanja više nezakonitih kampova izgrađenih izvan građevinskih područja na otoku Murteru. Jedan od navedenih kampova u mjestu Tisno obuhvaćao je 87 nezakonito izgrađenih građevina namijenjenih za boravak gostiju s popratnim sportskim i rekreativnim sadržajima te bazenima, dijelom je uklonio samostalno sam investitor, a dijelom Državni inspektorat putem treće osobe, uključujući saniranje iskopa u tlu nastalih nezakonitim građenjem. Isto tako, u izvan građevinskom području Picik na otoku Krku uklonjene su 84 građevine koje su investitorima služile kao vikendice, od kojih su investitori samostalno uklonili 54 građevine, a Državni inspektorat 30 građevina.

Građevinska inspekcija je istovremeno obustavila skoro 700 inspekcijskih postupaka jer je inspekcijski postupak okončan uklanjanjem građevine ili usklađenjem postupka građenja s važećim propisima o gradnji ishođenjem propisanog akta za građenje.

S obzirom na povećanje broja provedenih aktivnosti kontrola izvršenja donesenih rješenja koje su provodili građevinski inspektori u ovom izvještajnom razdoblju, planirani pokazatelj

rezultata inspekcijskih nadzora građenja koji su u tijeku, u odnosu na ukupan broj inspekcijskih nadzora nije ostvaren s raspoređenim brojem građevinskih inspektora (ostvarena vrijednost 18% manja od planirane ciljne vrijednosti za 2024. godinu, Tablica 14.).

Nadalje, jedan od ključnih pokazatelja o uspješnosti provedbe ove mjere su i inspekcijski nadzori građenja u zaštićenim i izvan građevinskim područjima te iako je planirani ciljni broj inspekcijskih nadzora od 1.250 nadzora ostvaren (1.268), potrebno je i u narednom razdoblju održavati kontinuitet provedbe ovih nadzora ali i povećavati broj nadzora građenja u tim prostorno vrijednim područjima za Republiku Hrvatsku.

Osim poslova vezanih za nadzor zakonitosti građenja, građevinska inspekcija od 2021. godine kontinuirano obavlja poslove uklanjanja potresom oštećenih zgrada koje prijete urušavanjem. Tako je do kraja 2024. godine (2021.- 2024.) sveukupno izvršeno 589 rješenja o uklanjanju uništenih zgrada čiji su ostaci neposredno prijetili sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu, od kojih je 76 rješenja izvršeno uklanjanjem zgrada tijekom 2024. godine.

Navedeni broj uklonjenih zgrada uništenih potresom direktno je u korelaciji s brojem zaprimljenih zahtjeva jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba za postupanjem građevinske inspekcije. Naime, uklanjanje građevina ili njihovih dijelova uključuje i gospodarenje građevinskim otpadom nastalim zbrinjavanjem i obradom građevinskog otpada, te jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb moraju osigurati odlagališta građevinskog materijala koji nastaje uklanjanjem zgrada.

Tablica 14. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 13.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora građenja u tijeku u odnosu na ukupan broj nadzora	51% (3.937 od 7.721)	65%	47% (1.993 od 4.228)
broj inspekcijskih nadzora građenja u posebno zaštićenim i izvan građevinskim područjima	1.093	1.250	1.268
% nezakonitih građevina uklonjenih iz prostora te građevina usklađenih s propisima nakon postupanja inspekcije, u odnosu na broj izvršnih rješenja kojima su naređene inspekcijske mjere i izrečene novčane kazne	43% (640 od 1.502)	60%	57% (696 od 1.231)

broj uklonjenih zgrada uništenih zbog izvanrednih događaja	100 (2021.)	200	76
--	----------------	-----	----

Mjera 14. Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa

Sanitarna inspekcija u pogledu zaštite javno zdravstvenog interesa pokriva različita područja: sigurnost hrane, proizvodnju i stavljanje na tržište predmeta opće uporabe, kemikalije i biocide, zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, buku, ograničenu uporabu duhana i duhanskih proizvoda te zaštitu od zračenja.

U cilju provedbe ove mjere - Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa, sanitarna inspekcija je kontinuirano povodila inspekcijske nadzore shodno donesenom Programu rada Državnog inspektorata za 2024. godinu, operativnim planovima inspekcijskih nadzora i planu monitoringa za 2024. godinu koji se izradio na temelju analize rizika, uzimajući pri tome u obzir aktualne rizike, pojavu i raširenost zaraznih bolesti, rezultate službenih kontrola i provedenih inspekcijskih nadzora iz prethodnog razdoblja te rizike koji se odnose na obavljanje određenih djelatnosti u smislu javnozdravstvenog interesa. Ujedno, organizacija i provedba inspekcijskih nadzora se prilagođavala i novonastalim hitnim stanjima kao što su: pojava trovanja, stavljanja na tržište zdravstveno neispravne hrane, zaprimljene hitne obavijesti putem RASFF sustava.

U odnosu na planiranu ciljnu vrijednost pokazatelja uspješnosti provedbe ove mjere koji se odnosi na ostvarenje planiranog broja provedenih inspekcijskih nadzora sanitarnih inspektora (% provedenih inspekcijskih nadzora sanitarne inspekcije u odnosu na planirane), a uzimajući u obzir odstupanja provedenog broja nadzora po planiranim upravnim područjima nadzora koja su detaljno razrađena operativnim planskim aktima, u 2024. godini je ostvaren postotak od 92% ciljne vrijednosti (87.252 provedena inspekcijska nadzora).

Također, u 2024. godini granična sanitarna inspekcija je ostvarila za 7% povećani broj inspekcijskih nadzora uvoznih pošiljaka i nadzora brodova te je na graničnim prijelazima obavila 72.151 pregleda, od čega 68.625 nad pošiljkama hrane i predmeta opće uporabe.

Najveći udio provedenih inspekcijskih nadzora u 2024. godini se odnosio na upravno područje kontrole sigurnosti hrane od polja do stola. Naime, u području sigurnosti hrane tijekom 2024. godine na unutarnjem tržištu provedeno je ukupno 7.591 inspekcijska nadzora uključujući i uzorkovanja hrane (1.682) i 1227 kontrola izvršenja rješenja. U okviru nadzora subjekta i objekata u poslovanju s hranom obavljen je nadzor nad 4.563 različita objekta čime je ostvareno 90% od ukupnog broja planiranih nadzora na unutarnjem tržištu, ali sa odstupanjima od realizacije po različitim djelatnostima. Značajno niži postotak realizacije nadzora je ostvaren u segmentu proizvodnih objekta (48%), a u području nadzora nad trgovinama plan je realiziran sa 126%. Neujednačenost u provedbi plana je posljedica povećanog broja zaprimljenih prijava i obavijesti putem sustava žurnog uzbunjivanja (RASFF sustava), kako i produžetak akcije nadzora objekta od turističkog značaja.

U području kemikalija i biocida, osim redovitih inspeksijskih nadzora, sanitarna inspekcija je sudjelovala u provedbi projekta REF-12 Europske agencije za sigurnost kemikalija koji je uspostavljen s ciljem kontrole kemikalija koje se uvoze na područje Europske Unije kao i kontroli uzoraka sa granice na kemijske parametre. Projekt je proveden u suradnji s carinskom upravom. Nadalje, nastavljeni su već započeti nadzori autorizacije kao i nadzori REACH restrikcija kroz prvenstveno provedbu analize proizvoda.

U području predmeta opće uporabe fokus sanitarne inspekcije je uz nadzor duhana i duhanskih proizvoda, te zabranu reklamiranja i oglašavanja navedenih proizvoda, bio i na provedbi projekata određenih zabranjenih tvari u kozmetici, kontroli dječjih duda, te igračaka za vanjske prostore u kojima je utvrđeni visoki postotak nesukladnosti u obje kategorije proizvoda te će se nadzori ovih kategorija predmeta opće uporabe nastaviti i u 2025. godini.

U cilju zaštite zdravlja ljudi od negativnih učinaka bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju, osiguravanjem njezine zdravstvene ispravnosti, sanitarna inspekcija je u 2024. godini provodila redovne službene kontrole i provela je 532 inspekcijska nadzora od čega su 270 provedena s ciljem uzorkovanja, a 152 nadzora su provedena u svrhu postupanja po zdravstvenom neispravnom uzorcima utvrđenim u državnom monitoringu ili samokontroli kućne vodoopskrbne mreže.

U cilju provedbe učinkovite službene kontrole i osiguranja transparentnih javnozdravstvenih zahtjeva prema poslovnim subjektima važna je uspostava i ažuriranje zakonodavnog okvira, te je u stoga sanitarna inspekcija sudjelovala u pripremi četrnaest (14) zakonskih i podzakonskih akata, a u svrhu jednoobraznog postupanja inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora izrađene su nove upute za rad sanitarnih inspektora (7 uputa).

Nadalje, sanitarna inspekcija je kontinuirano, na temelju zahtjeva stranaka, izdavala posebne uvijete gradnje, potvrde na glavni projekt i izvozne certifikate te je evidentirala subjekte u poslovanju s hranom.

Za djelotvornu, stručnu i pouzdanu provedbu inspekcijskih nadzora i službenih kontrola neophodna je educiranost i iskustvo ljudskih potencijala pa su se uz redovnu provedbu inspekcijskih nadzora organizirale i provodile edukacije za sanitarnu inspekciju, koje su sadržajno i terminski prilagođene potrebama inspektora.

Tablica 15. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 14.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% provedenih inspekcijskih nadzora sanitarne inspekcije i inspekcije gospodarenja otrovnim kemikalijama u odnosu na planirane	100%	100%	92% (87.252 inspekcijska nadzora (od kojih 72.151 granična sanitarna inspekcija))
broj provedenih edukacija sanitarnih inspektora i inspektora gospodarenja otrovnim kemikalijama	12	20	16

% izdanih potvrda, certifikata i posebnih uvjeta u odnosu na ukupno podnesene zahtjeve	99%	99%	99% (711)
--	-----	-----	--------------

Mjera 15. Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom

Rudarska inspekcija, elektroenergetska inspekcija i inspekcija opreme pod tlakom je sukladno broju raspoređenih inspektora u 2024. godini provela planirane aktivnosti za ostvarenje sedam ključnih točaka ostvarenja i tako utjecala na provedbu mjere Održavanja propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom.

Rudarski inspektor su u provedbi inspekcijskih nadzora iz djelokruga nadležnosti rudarske inspekcije od planiranih 360 (100%) inspekcijskih nadzora za 2024. godinu, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine ostvarili 536 inspekcijskih nadzora, što predstavlja ostvarenje od 149%, odnosno 49% više od planiranog broja inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora za 2024. godinu.

Elektroenergetski inspektor su u provedbi inspekcijskih nadzora iz djelokruga nadležnosti elektroenergetske inspekcije od planiranih 460 (100%) inspekcijskih nadzora za 2024. godinu, u izvještajnom razdoblju ostvarili 410 inspekcijskih nadzora, što predstavlja ostvarenje od 90%, odnosno 10% manje od planiranog broja inspekcijskih nadzora energetskih inspektora za 2024. godinu, a što uz povećani broj obavljenih tehničkih pregleda u izvještajnom razdoblju te uz raspoređeni broj elektroenergetskih inspektora - ukazuje na opravdanost ostvarene postotne vrijednost pokazatelja uspješnosti mјere.

Ujedno, elektroenergetska inspekcija je u izvještajnom razdoblju ostvarila unutar vremenskih rokova i sve planirane inspekcijske nadzore vezane na ostvarivanje Programa aktivnosti u provedbi posebnih mјera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2024. godini, te su na temelju provedenih inspekcijskih nadzora ostvareni odlični rezultati u razmijeni znanja i provedbi mјera zaštite od požara na trasama vodova i pripadajućim elektroenergetskim građevinama na priobalnom i otočnom području Republike Hrvatske.

Inspektori opreme pod tlakom su u provedbi inspekcijskih nadzora iz djelokruga nadležnosti inspektora opreme pod tlakom od planiranog broja 330 (100%) inspekcijskih nadzora za 2024. godinu, u izvještajnom razdoblju ostvarili 363 inspekcijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 110%, odnosno 10% više od planiranog broja inspekcijskih nadzora inspektora opreme pod tlakom za 2024. godinu.

Tablica 16. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mјere 15.

Pokazatelj rezultata mјере	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
----------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	--

% provedenih inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora	100% (430)	100% (360)	149% (536)
% provedenih inspekcijskih nadzora energetskih inspektora	100% (495)	100% (460)	90% (410)
% provedenih inspekcijskih nadzora inspektora opreme pod tlakom	100% (560)	100% (330)	110% (363)

Mjera 16. Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama

Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom sudjeluje u ostvarenju ove mjere realizacijom svojih aktivnosti iz pet ključnih točaka ostvarenja koje su terminološki obuhvaćene ovim godišnjim izvješćem.

Sukladno zakonski propisanim obvezama za izvješćivanjem svih tijela državne uprave, realizirani su slijedeći akti: izrađeno je, objavljeno i dostavljeno Koordinacijskom tijelu u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata razdoblje 2021.-2024. za 2023. godinu te je izrađeno i objavljeno Godišnje izvješće o radu Državnog inspektorata za 2023. godinu. U studenom je shodno ponovnom imenovanju čelnika Državnog inspektorata, glavnog državnog inspektora, donesen novi Provedbeni program Državnog inspektorata za razdoblje 2025.-2028., a sukladno odredbi članka 78. Zakona o Državnom inspektoratu izrađen je i Program rada Državnog inspektorata za 2025. godinu za sve inspekcijske poslove iz djelokruga nadležnosti Državnog inspektorata. U prosincu 2024. godine Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije je objavilo nove smjernice za izradu godišnjeg plana rada za sva tijela javne uprave (Uputa za izradu godišnjeg plana rada, polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o radu, studeni 2024.) te je shodno istima u prosincu započeta priprema Godišnjeg plana rada Državnog inspektorata za 2025. koji uključuje i primjenu zadatah zahtjeva za kvalitetu (6.2., 7.2., 7.3., 8.3., 9.2., 9.3. i 9.4.) iz Smjernica za upravljanje kvalitetom u javnoj upravi („Narodne novine“, broj 65/23.).

Daljnja realizacija uspostave sustava upravljanja kvalitetom u Državnom inspektoratu naslanja se na aktivnosti Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, odnosno pohađanju edukacijskih modula za jednoobraznu primjenu metodologije za uspostavu sustava kvalitete u tijelima javne uprave. Tako su tijekom 2024. Odlukom čelnika tijela imenovani službenici stručnog tima za kvalitetu u Državnom inspektoratu pohađali organizirane edukacijske programe, modul 1. Upravljanje kvalitetom u javnoj upravi - uloga vodstva i modul 2. Procesi u javnoj upravi - modeliranje i opisivanje AS IS stanja, pri Državnoj školi za javnu upravu.

Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje je pridonio ostvarenju ove mjere provedbom aktivnosti iz djelokruga rada pravnih poslova, i to: očitovanjem na izradu Plana zakonodavnih aktivnosti Državnog inspektorata, izradom nacrta nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, izradom nacrta Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata, izradom uputa i naputaka za rad iz područja i djelokruga rada pravnih

poslova Državnog inspektorata te izradom mišljenja na nacrte prijedloga zakona, drugih propisa i akata tijela državne uprave.

Naime, nacrt Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektoratu izrađen je u rujnu 2024. godine i dostavljen na usvajanje Vladi Republike Hrvatske. Sukladno članku 129. predmetne Uredbe, propisano je da će glavni državni inspektor donijeti Pravilnik o unutarnjem redu Državnog inspektorata u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, uz prethodnu suglasnost tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor sudjeluje u ostvarenju mјere zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranja i upravljanja promjenama primarno kroz provedbu aktivnosti iz ključnih točaka ostvarenja izrada rješenja po prigovoru i provedba unutarnjih nadzora po zaprimljenim predstavkama. U 2024. godini zaprimljeno je ukupno 29 prigovora stranaka podnesenih temeljem čl.122. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09, 110/21), od kojih se u većem broju slučajeva prigovor odnosio na obavijesti tržišne inspekcije i inspekcije zaštite okoliša. Rješavajući po prigovorima, za dva prigovora izrađen je nacrt rješenja kojim je prigovor prihvaćen, jednim rješenjem je prigovor djelomično prihvaćen, dok je u svim ostalim slučajevima prigovor odbijen ili odbačen. Naime, izrazito nizak postotak prihvaćenih prigovora je u direktnoj korelaciji s visokom razinom ispravnosti postupanja inspektora u konkretnim inspekcijskim nadzorima.

U izvještajnom razdoblju je zaprimljeno i 16 predstavki građana i drugih subjekata, a u obavljenim unutarnjim nadzorima je utvrđena jedna nepravilnost u radu inspektora Državnog inspektorata te je pokrenut postupak zbog lake povrede službene dužnosti.

Tablica 17. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mјere 16.

Pokazatelj rezultata mјере	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% zakonodavno propisanih planova i izvještaja koji su izrađeni i objavljeni u roku	100% (6)	100% (5)	100% (5)
% ostvarenja zakonodavnih aktivnosti	100%	100%	100%
% smanjenja zaprimljenih opravdanih prigovora i predstavki građana i ostalih subjekata	100% (2020. - 45 predstavki/prigovora)	30%	9% (4 - opravdana prigovora i predstavke građana)

Mjera 17. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje sudjeluje u ostvarenju ove mјere realizacijom sljedećih aktivnosti, kojima se ostvaruju ključne točke za ostvarenje mјere:

izradom i donošenjem Plana prijma službenika u Državnom inspektoratu, raspisivanjem javnih natječaja za zapošljavanje službenika sukladno Planu prijma, kontinuiranim ažuriranjem osobnih dosjea novozaposlenih službenika, kao i dosjea zaposlenih državnih službenika i namještenika u Državnog inspektoratu te donošenjem rješenja o rasporedu, premještaju i ostalih rješenja iz službeničkih odnosa sukladno Zakonu o državnim službenicima („Narodne novine“ broj 155/2023, 85/2024).

S obzirom da se plan prijma koje je donosilo središnje tijelo za službeničke odnose ne donosi od 2020. godine, te se zapošljavanja u državnoj službi odvijaju temeljem osnovano obrazložene potrebe tijela državne uprave koja se prethodno šalje na mišljenje tijelu državne uprave zaduženom za službeničke odnose (Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije), Državni inspektorat je u 2024. godini temeljem pozitivnog mišljenja navedenog Ministarstva a sukladno Odluci Vlade RH o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 35/2022, 37/2023) raspisao dva javna natječaja za 20 izvršitelja – vježbenika. Temeljem postupka po prvom objavljenom javnom natječaju iz 2024. u mjesecu studenom zaposleno je devet (9) inspektora – vježbenika, dok se po drugom javnom natječaju objavljenom u listopadu očekuje zapošljavanje 11 inspektora-vježbenika u 2025. godini.

S obzirom na prosječnu starosnu dob zaposlenih službenika u Državnom inspektoratu (59 godina starosti) izrazito je velik prirodni odljev državnih službenika zbog odlazaka u mirovinu (starosna i prijevremena) te bez obzira na broj raspisanih javnih natječaja ukupna popunjenoš službenika i dalje ima negativan trend (2020. – popunjeno 70% s 1.384 raspoređena izvršitelja, a 2024. - 64,11% s 1.267 izvršitelja).

Ujedno, u prosincu 2024. godine je više od 370 državnih službenika u Državnom inspektoratu temeljem podnesenog zahtjeva dobilo rješenje shodno Uredbi o mogućnosti rada državnog službenika na izdvojenom mjestu rada, rada na daljinu i rada u nepunom radnom vremenu („Narodne novine“, broj 141/2023) i Uputi Državnog inspektorata o radu na izdvojenom mjestu u hibridnom modelu rada, iz ožujka 2023. godine.

Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima ostvaruje se i kroz četiri ključne točke ostvarenja iz nadležnosti Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, i to provedenim planiranim kontrolno-instruktivnim nadzorima, obavljenim zastupanjima pred upravnim sudovima i provedenim planiranim instrukcijama i edukacijama inspektora. Izrađenim planom predviđen je broj kontrolno-instruktivnih nadzora, a u pogledu unutarnjih nadzora isti se provode dijelom po predstavkama, a dijelom temeljem Plana provjere prisutnosti alkohola u organizmu službenika Državnog inspektorata za 2024. godinu. Ukupno je proveden 31 kontrolno-instruktivni nadzor nad radom različitih vrsta inspekcija Državnog inspektorata i inspektora iz različitih područnih ureda Državnog inspektorata u suradnji sa Sektorima za nadzor nadležnih inspekcijskih područja, te 58 unutarnjih nadzora, od kojih 16 po prijavama građana i 42 po nalogu neposredno nadređenih službenika. U provedenim tvrđeno je sveukupno 18 povreda službenih dužnosti koje imaju značaj težih povreda iz čl. 99. Zakona o državnim službenicima. Sektor je temeljem utvrđenih nepravilnosti predlagao čelniku tijela pokretanje postupka zbog teških povreda službene dužnosti, podnošenje kaznenih prijava te donošenje rješenja o privremenom udaljenju iz službe. Slijedom utvrđenog, predloženo je glavnom državnom

inspektoru i izdano ukupno jedno rješenje o privremenom udaljenju iz službe (do okončanja postupka pred službeničkim sudom), te pokrenuto 18 stegovnih postupaka pred nadležnim službeničkim sudom zbog teških povreda službene dužnosti. Također su pokrenuta 4 postupka zbog lake povrede službene dužnosti, u kojima je izrečena novčana kazna 10% uskrate od plaće na 1 mjesec (4) slučaja, te izdana 2 pisana upozorenja. U 2024. godini provedenim nadzorima u jednom postupku su utvrđene povrede kojima je bila utvrđena osnova sumnje za počinjenje kaznenog dijela, te je podnijeta kaznena prijava.

Nadalje, Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor je u izvještajnom razdoblju obavio ukupno 45 zastupanje pred upravnim sudovima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu, od toga su 19 zastupanja bila vezana za inspekcijske postupke. U svim zastupanjima, kod kojih je postupak završen pred upravnim sudom, donesene su prvostupanske presude (nepravomoćne) kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja protiv Državnog inspektorata kao tuženika. Pred službeničkim sudovima Republike Hrvatske ukupno su obavljena 26 zastupanja. U 2024. godini zaprimljeno je ukupno šest (9) odluka službeničkog suda kojima su službenici proglašeni odgovornim za počinjenja teških povreda službenih dužnosti. Izrečene su sljedeće kazne: kazna zabrane prijema u državnu službu na vrijeme od četiri godine u dva (2) slučaja i kazna zabrane prijema u državnu službu na vrijeme od četiri godine u jednom (1) slučaju, novčana kazna 20% uskrate od plaće na 3 mjeseca u dva (2) slučaja, novčana kazna 15% uskrate od plaće na 3 mjeseca u jednom (1) slučaju, novčana kazna 10% uskrate od plaće na 1 mjesec u dva (2) slučaja.

Ujedno, instrukcije i edukacije inspektora provodile su se kontinuirano i to kako unutar kontrolno-instruktivnih nadzora tako i donošenjem rješenja po prigovorima, te svakodnevnim usmenim instrukcijama odnosno savjetima o načinu postupanja pojedinih inspekcija.

Obavljanje poslova iz područja zaštite na radu i zaštite od požara provodilo se 2024. godine u skladu s planiranim aktivnostima te je provedeno postupanje po svim zaprimljenim informacijama o nastanku ozljeda na radu. Tako od sveukupno prijavljenih ozljeda na radu, njih sedam (7) nije bilo vezano uz proces rada (prometne nezgode, ozljede pri dolasku i odlasku na posao), dok je devet ozljeda (9) na radu bilo vezano uz proces i mjesto rada, od kojih su četiri (4) ozljede na radu nastale u prostoru poslodavca (pokliznuća, padovi i sl.).

Shodno navedenom, iako je ostvareni broj ozljeda na radu (9) u izvještajnom razdoblju veći od ciljne vrijednosti za 2024. godinu (4), nastale ozljede na radu su uzrokovane nepredvidivim uzrokom (opasnostima od padova u ravnini kretanja, pad u dubinu, pad-udarac predmeta), protupravnim djelovanjem trećih osoba te većim dijelom pri provedbi inspekcijskih nadzora kod pravnih ili fizičkih osoba, a iste nisu direktno uzrokovane neprimjenom odredbi Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/2014, 118/2014, 94/2018 i 96/2018) i provedbenih propisa.

Osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način i osposobljavanje ovlaštenika poslodavca provodilo se kontinuirano obzirom na nove prijeme u službu te promijene i nova imenovanja ovlaštenika poslodavca, te je u propisanim rokovima provedeno utvrđivanje zdravstvene sposobnosti zaposlenika raspoređenih na obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, kao i ažuriranje imenovanja osposobljenih osoba za pružanje prve pomoći u Državnom inspektoratu.

Izrađeni su Planovi evakuacije i spašavanja za sve lokacije na kojima Državni inspektorat samostalno obavlja poslovnu djelatnost.

U 2024. godini održane su dvije sjednice Odbora za zaštitu na radu na kojima su razmatrane prethodne aktivnosti i planirane buduće aktivnosti.

Sukladno odredbama Pravilnika o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom („Narodne novine“, broj: 61/1994.), tijekom izvještajnog razdoblja, provedeno je teorijsko i praktično osposobljavanje zaposlenika na lokacijama područnih ureda i ispostava te su zaprimljena uvjerenja o provedenim osposobljavanjima.

Osobna zaštitna oprema zanavljana je i isporučivana prema zaprimljenim zahtjevima područnih ureda i ispostava te novo primljenim zaposlenicima, a naglasak isporuke osobne zaštitne opreme bio je vezan za veterinarsku inspekciiju s ciljem prevencije afričke svinjske kuge i influence – ptičje gripe.

Sukladno odredbi članka 19. Pravilnika o zaštiti na radu radnika izloženim statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu („Narodne novine“, broj 73/21) tijekom 2024. godine je zbog osiguranja zdravlja državnih službenika i namještenika provedeno upućivanje preostalih državnih službenika i namještenika na pregled vida kod specijaliste medicine rada, ukoliko pregled nisu obavili tijekom 2023. godine.

Tablica 18. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 17.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
% popunjenoosti potrebnog broja državnih službenika i namještenika utvrđenih Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata	70% (1.384 raspoređena izvršitelja)	71%	64,11% (1.267 raspoređenih izvršitelja)
% provedenih kontrolno-instruktivnih nadzora bez utvrđenih većih nepravilnosti	69%	40%	71% (9 - kontrolno-instruktivnih nadzora s većim nepravilnostima)
smanjenje broja nezgoda i ozljeda na radu vezanih za procese rada Državnog inspektorata	9	4	9

Mjera 18. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga

Sektor za proračun i računovodstvene poslove, čije su aktivnosti operativno planirane i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za 2024. godinu, u izvještajnom razdoblju je izradio i u zakonski propisanim rokovima predao sva finansijska izvješća: Završno izvješće za 2023. godinu, finansijska izvješća za prvi kvartal 2024. godine, polugodišnja izvješća za 2024.

godinu, devetomjesečna izvješća za 2024. te Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu koja je u cijelosti popunjena i izvršena sukladno rokovima za predaju. Izrađen je i u propisanim rokovima predan polugodišnji izvještaj o izvršenju držanog proračuna za 2024. godinu kao i godišnji izvještaj o izvršenju držanog proračuna za 2023. godinu. U navedenom izvještajnom razdoblju izvršena je prilagodba finansijskog plana Državnog inspektorata shodno potrebama ovog tijela državne uprave i to putem Rebalansa Državnog proračuna, kao i preraspodjelama Državnog proračuna. Izrađena su i u rokovima obavljena izvješća o informacijama o trošenju sredstava sukladno Naputku o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne). Nadalje, u prosincu 2024. godine izrađen je i prijedlog Finansijskog plana Državnog inspektorata za razdoblje 2025.-2027. godine.

Nadalje, ustrojstveno i Provedbenim programom definirane aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom uredno su provedene i realizirane sukladno zakonski propisanim rokovima, što je razvidno iz ključnih točaka kako slijedi: izrađen je i objavljen Plan nabave Državnog inspektorata za 2024. godinu i sve njegove izmjene i dopune kroz godinu, donesen je i objavljen Registar ugovora, izrađena su statistička izvješća vezano za praćenje provedbe postupaka nabave, a svi postupci nabave provedeni su sukladno Planu nabave. Sklopljeni su sporazumi i ugovori o zakupu, uporabi i korištenju poslovnih prostora, ažurirane su interne evidencije poslovnih prostora, izvršen je elektronički upis i ažuriranje podataka u Središnjem registru državne imovine za poslovne prostore koje koristi Državni inspektorat te se službenim automobilima za obavljanje poslova iz djelokruga Državnog inspektorata upravljalo u skladu s internim procedurama i uputama.

Ostale aktivnosti vezane za proces nabave i upravljanje imovinom koje su planirane u 2024. godini, realizirane su u skladu sa propisanim zakonskim rokovima.

Upravljanje rizicima se provodilo u skladu s donesenom Strategijom upravljanja rizicima u Državnom inspektoratu i odobrenim procesom Upravljanja rizicima u Državnom inspektoratu, te je u srpnju 2024. ažuriran Registar rizika na razini Državnog inspektorata.

Ujedno, shodno Smjernicama za upravljanje kvalitetom u javnoj upravi („Narodne novine“, broj 65/23), a Zahtjevu 2.4. Upravljanje rizicima i prilikama iz Zahtjeva za sustave upravljanja kvalitetom u tijelima javne uprave, svibanj 2021., osigurano je dodatno vrednovanje djelotvornosti definiranih mjera za postupanje po rizicima kroz izradu i donošenje Akcijskog plana za smanjivanje/ublažavanje rizika u srpnju 2024., kada je donesen i Katalog rizika Državnog inspektorata.

Pridržavajući se zakonodavno propisanih odredbi NIS 2 direktivom i Zakona o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga („Narodne novine“, broj 14/2024) Sektor za informatiku kontinuirano inicira te provodi procese povećanja digitalne otpornosti Državnog inspektorata, među ostalim, nadograđivanjem sastavnih elementa sigurnosnog sustava Državnog inspektorata (rješavanje filtriranja internet prometa i dr.), i to prvenstveno provođenjem testiranja otpornosti službenika Državnog inspektorata na napade elektroničkom poštom, uspostavom sustava za prikupljanje, normalizaciju i automatizirane analize sigurnosnih događaja i logova te sigurnosno-operativnog centra.

S obzirom da je Vlade Republike Hrvatske donijela novi Zakon o kibernetičkoj sigurnosti i nove, bitno proširene NIS2 zahtjeve kibernetičke sigurnosti na razini Europske unije, koji podrazumijevaju i podizanje spremnosti Europske unije na krize kao što je COVID-19 kriza ili utjecaj ruske agresije na Ukrajinu u pogledu kibernetičkog prostora, u nadolazećim vremenskim razdobljima će biti presudno povećati digitalnu otpornost tijela javne uprave, prevenirati kibernetičke napade i omogućiti pružanje adekvatnog odgovora na kibernetičke incidente. Kako bi Državni inspektorat ostvario navedeni cilj, povećanje digitalne otpornosti i ispunjenje zahtjeva novog Zakona o kibernetičkoj sigurnosti, pokrenuo je u 2024. i provodi procese izrade Gap analize u odnosu na NIS 2 direktivu, te izradu Gap analize u odnosu na ISO 27001 standard u Državnom inspektoratu. U narednom vremenskom razdoblju, u planu je dodatan razvoj i održavanje procedura i internih akata za upravljanje incidentima, prilagođavanje ostalih internih akata i procedura te ostale dokumentacije, odnosno procesa iz kibernetičke sigurnosti s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine kibernetičke sigurnosti u Državnom inspektoratu.

Unutarnja revizija Državnog inspektorata je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. provela dvije mentorske revizije i izradila izvješća (iz područja službenih kontrola i područja zaštite potrošača) te je započela i treću mentorskiju reviziju iz djelokruga rada granične sanitarne inspekcije, a provedene su i aktivnosti praćenja provedbe preporuka iz revizija prethodnih razdoblja.

Osim aktivnosti vezanih za provođenje unutarnjih revizija izrađen je i prijedlog Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2025. godinu (KLASA: 042-02/24-01/4, URBROJ: 443-01-19-24-1) kojeg je odobrio čelnik institucije te je isti dostavljen Ministarstvu financija putem aplikacije Jačanje fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola (dalje u tekstu: JFOSUK). Samostalna služba za unutarnju reviziju sudjelovala je i u izradi prijedloga Godišnjeg plana rada Državnog inspektorata za 2025. godinu kao i Provedbenog programa Državnog inspektorata 2025.-2028. iz djelokruga unutarnje revizije.

Izrađeno je Mišljenje unutarnje revizije u sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu (Prilog 5.). Također su izrađena propisana izvješća kao što su: Godišnje izvješće o radu Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2023. godinu, Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju u 2023. godini te Izvješće o učincima preporuka unutarnjih revizija provedenih u 2023. godini i ranijim razdobljima, a unutarnja revizija je sudjelovala i u izradi Godišnjeg izvješća o radu Državnog inspektorata za 2023. godinu i Godišnjeg izvješća o provedbi Provedbenog programa 2021.-2024. u 2023. iz djelokruga unutarnje revizije.

Ažuriran je i registar rizika iz djelokruga unutarnje revizije te su provedene aktivnosti sudjelovanja u ažuriranju rizika Državnog inspektorata za 2024. godinu.

Unutarnja revizija je sudjelovala i na godišnjoj EK audit konferenciji u 2024. godini (*Health and food audits*) u organizaciji DG SANTO te na radionicama i sastancima AGM kanala komunikacije (revizorska mreža na razini EU).

Zbog provedbe vanjske procjene rada Samostalne službe za unutarnju reviziju, sukladno međunarodnom standardu 1312 (vanjsko vrednovanje), na temelju Uredbe 2017/625 i Direktive

882/2004, a po preporuci DG SANTO, u 2024. godini je proveden javni natječaj za odabir neovisne vanjske revizorske kuće.

Ključne točke ostvarenja mjere koje se odnose na Sektor za drugostupanjski upravni postupak tijekom promatranog razdoblja, a koje su utvrđene u Provedbenom programu, provode se u skladu sa predviđenom dinamikom provedbe. Sektor za drugostupanjski upravni postupak rješava o žalbama koje su izjavljene protiv rješenja inspektora tržišne inspekcije, sanitарne inspekcije, veterinarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, fitosanitarne inspekcije, lovne inspekcije, šumarske inspekcije, turističke inspekcije, rudarske inspekcije, inspekcije opreme pod tlakom, energetske inspekcije, inspekcije rada, inspekcije zaštite okoliša, inspekcije zaštite prirode i vodopravne inspekcije.

Od ukupno 288 zaprimljenih žalbi u 2024. godini, riješene su 86 žalbe, i to: u području rada inspekcije rada iz područja radnih odnosa 14 žalbi, u području rada vodopravne inspekcije 14 žalbi, u području rada sanitарne inspekcije 12 žalbi, u području rada veterinarske inspekcije 11 žalbi, u području rada inspekcije rada iz područja zaštite na radu 9 žalbi, u području rada turističke inspekcije 7 žalbi, u području rada poljoprivredne inspekcije 5 žalbi, u području rada rudarske inspekcije 4 žalbe, u području rada tržišne inspekcije 4 žalbe, u području rada inspekcije zaštite prirode 3 žalbe, u području rada fitosanitarne inspekcije 2 žalbe, te u području rada inspekcije zaštite okoliša 1 žalba.

Pokazatelj rezultata mjere 18. „broj odbijenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi %“ je u izveštajnom razdoblju ostvaren u postotku od 65,12 % (od ciljane vrijednost za 2023. godinu - 75%). Naime, broj riješenih žalbi kojima su poništена prvostupanjska rješenja te ih je drugostupanjsko tijelo samo riješilo u odnosu na ukupan broj riješenih žalbi iznosi 20,93 %, dok broj riješenih žalbi kojima su poništena prvostupanjska rješenja i dostavljena prvostupanjskom tijelu na ponovno rješavanje u odnosu na ukupan broj riješenih žalbi iznosi 4,65 %. Preostale žalbe u odnosu na ukupan broj riješenih žalbi riješene su drugačije (koji postotak iznosi 25,58 %), kako slijedi: u 2 predmeta žalbe su odbačene (članak 114. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj: 47/09, 110/21, dalje u tekstu: ZUP)), u 7 predmeta upravnog područja inspekcije rada – područje radnih odnosa je doneseno rješenje o ukidanju pobijanog rješenja i obustavi postupka na temelju Zakona o osiguranju radničkih tražbina, u 2 predmeta doneseno je rješenje o obustavi postupka na temelju članka 39. ZUP-a, u 10 predmeta su žalitelji odustali od izjavljene žalbe te je doneseno rješenje o obustavi postupka na temelju članka 106. stavka 4. ZUP-a, dok je u 1 predmetu doneseno je rješenje o obustavi postupka na temelju članka 46. stavka 5. ZUP-a budući da više ne postoje pravne prepostavke za vođenje upravnog postupka.

U razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. protiv donesenih drugostupanjskih rješenja Sektora za drugostupanjski upravni postupak (dalje u tekstu: Sektor) pokrenuto je 27 upravnih sporova te su u ostavljenim rokovima nadležnim prvostupanjskim sudovima dostavljeni odgovori na tužbe. U području rada turističke inspekcije pokrenuto je 7 upravnih sporova, u području rada tržišne inspekcije, inspekcije rada iz područja radnih odnosa, rudarske inspekcije, veterinarske inspekcije i fitosanitarne inspekcije pokrenuta su po 3 upravna spora, u području rada vodopravne inspekcije i sanitарne inspekcije pokrenuta su po 2 upravna spora, dok je u području rada inspekcije rada-područje zaštite na radu pokrenut 1 upravni spor.

U 21 predmetu u kojima su tužitelji protiv prvostupanjskih presuda upravnih sudova izjavili žalbe Visokom upravnom sudu RH dostavljeni su odgovori na žalbe, i to u području inspekcije rada – područje radnih odnosa 6 odgovora na žalbu, u području rada tržišne inspekcije 5, u području rada turističke inspekcije 3, u području rada vodopravne inspekcije, sanitарne inspekcije i rudarske inspekcije po 2 odgovora na žalbu, te u području rada inspekcije zaštite okoliša 1 odgovor na žalbu na presudu.

Nadalje, u promatranom razdoblju zaprimljene su 22 presude upravnih sudova, od kojih su u 19 presuda odbijene tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja Sektora, dok je u 3 presude upravni sud poništo drugostupanjsko rješenje Sektora i to iz upravnog područja inspekcije rada u području radnih odnosa, iz upravnog područja rudarske inspekcije te upravnog područja tržišne inspekcije (zaštite potrošača). Sektor je izjavio žalbe na 2 presude upravnih sudova, i to jednu u području zaštite potrošača koja žalba Sektora je usvojena, te je drugostupanjsko rješenje ocijenjeno zakonitim, dok je u području rudarske inspekcije žalbeni postupak još u tijeku. Osim presuda, zaprimljeno je i 9 rješenja upravnih sudova, i to 5 rješenja o obustavi spora, 2 rješenja kojima je odbijen zahtjev za isplatu troškova, 1 rješenje kojim je izrečena privremena mjera te 1 rješenje kojim se odbacuje tužba.

U navedenom razdoblju zaprimljeno je 17 presuda Visokog upravnog suda RH, od kojih je u 15 presuda potvrđena odluka upravnih sudova kojima su odbijene tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja Sektora, dok su u 2 presude potvrđene odluke upravnih sudova kojima je usvojen tužbeni zahtjev (u upravnom području zaštite potrošača i rudarske inspekcije). Također je zaprimljeno i jedno rješenje Visokog upravnog suda kojim je potvrđena presuda upravnog suda i odbijen zahtjev za isplatu troškova.

Protiv presude Visokog upravnog suda RH u upravnom području rudarske inspekcije podnesen je zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti presude.

Prema Nacionalnom programu reformi, ključne točke ostvarenja mjera Sektora u Provedbenom programu ulaze u kategoriju „ostale mjere“, iste su ostvarene te se kontinuirano provode u svrhu ostvarenja CSR 2.b / SDG 16.

Tablica 19. – Ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata mjere 18.

Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2020. godina)	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata 2024.
rezultati izjave o fiskalnoj odgovornosti (uključujući mišljenje unutarnje revizije) (uredno podnesen Prilog 1.a.)	45%	65%	65%
% digitalizacije poslovnih procesa Državnog inspektorata	40%	65%	65%

broj odbijenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi (%)	74%	75%	65%
---	-----	-----	-----

2.4. ZAKLJUČAK O OSTVARENOM NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Pri definiranju mjera kod izrade Provedbenog programa Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024. godinu, u siječnju 2021. godine, definirano je osamnaest (18) mjera koje obuhvaćaju specifične poslovne aktivnosti svih upravnih područja iz djelokruga nadležnosti Državnog inspektorata, odredbe članka 3. Zakona o Državnom inspektoratu te upravnih područja koja obuhvaćaju upravljačke i potporne poslovne procese. Navedene definirane mjere (njih 18), kojima se indirektno doprinosilo ostvarenju ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024., nisu mijenjane tijekom četverogodišnjeg razdoblja provedbe Provedbenog programa već su se godišnja ažuriranja Provedbenog programa, sukladno odredbi članka 13. stavka 5. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 37/23), odnosila na ključne točke ostvarenja u provedbi planiranih aktivnosti zbog utjecaja dinamike provođenja aktivnosti na pokazatelje rezultata pojedine mjeru te utvrđivanje dodatnih ključnih točaka.

U prosincu 2023. godine napravljene su posljednje izmjene i dopune Provedbenog programa Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024., KLASA: 011-02/23-02/15, URBROJ: 443-01-05-23 te se ovo izvješće odnosi na provedbu navedenog akata strateškog planiranja Državnog inspektorata u 2024. godini.

Prema podacima o napretku u provedbi mjera iz Provedbenog programa Državnog inspektorata u 2024. godini, koji su razvidni iz opisa statusa provedbe mjera kao i detaljno iz Priloga 1. ovog izvješća, moguće je zaključiti da su se mjeru unatoč novonastalim obvezama u provedbi javnih politika ili izmijenjenim okolnostima u razdoblju provedbe - provodile većinom u skladu s planiranim rokovima za provedbu i u skladu s predviđenom dinamikom provedbe.

Tako status mjeru „Provedeno“ ima svih osamnaest (18) mjera, a s obzirom da je riječ o aktivnostima koje su vezane za glavne poslovne procese iz djelokruga nadležnosti Državnog inspektorata – iste će se nastaviti provoditi i u narednom četverogodišnjem razdoblju za koje je studenom 2024. donesen i novi Provedbeni program Državnog inspektorata za razdoblje 2025.-2028.

Ujedno, kod 58% definiranih pokazatelja rezultata ostvarena je ciljna vrijednost za 2024. godinu, te je većina ključnih točaka ostvarena (97%, odnosno 147 ključnih točaka) postignuta u skladu s predviđenim rokovima.

Nastavno na navedeno, ovo izvješće izrađeno je sa svrhom ispunjavanja obveze utvrđene člankom 21. stavkom 4. Zakona o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17, 151/22), kojim je propisano da tijelo državne uprave izvješćuje godišnje Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske o provedbi provedbenog programa u kojem, u skladu s odredbama Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 44/23), izvješćuje o napretku u provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju pripadajućih pokazatelja rezultata.

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Shodno odredbama Zakona o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske, Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te uputi¹ Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, a u vezi djelokruga rada razvidnog iz članka 3. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/2018, 117/2021, 67/2023 i 155/23) i donesenog Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024., Državni inspektorat je svojim djelovanjem doprinosio ostvarenju sljedećih pet ciljeva iz navedenog Programa Vlade Republike Hrvatske:

- CILJ 1.1. Očuvanje radnih mesta i socijalna sigurnost
- CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje
- CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskougljična energetska tranzicija
- CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja
- CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država.

Najvažniji rezultati ostvareni provedbom mjera Provedbenog programa Državnog inspektorata u izvještajnom razdoblju istaknuti su kako slijedi:

CILJ 1.1. Očuvanje radnih mesta i socijalna sigurnost

Provedbom mjere 1. iz Provedbenog programa, u ostvarenju cilja 1.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske pridonio je Sektor inspekcije rada i Sektor za praćenje i unaprjeđenje rada Državnog inspektorata.

Naime, otkrivanjem i suzbijanjem nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu inspekcija rada je kroz provedbu sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora pridonijela ostvarivanju programskog cilja - „Očuvanje radnih mesta i socijalna sigurnost“.

Poseban doprinos u provedbi ciljeva Programa Vlade bio je usmjeren na sprječavanje rada „na crno“ obavljanjem inspekcijskih nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, čime se utjecalo na smanjenje broja nezakonito zaposlenih, kao i na osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada uz maksimalnu zaštitu radnika i poduzetnika.

Zaštita na radu sastavni je dio radnog procesa i važna je za očuvanje ljudskih resursa te postizanje uspješnosti i snage svake organizacije. Odgovoran odnos i ulaganje u zaštitu na radu i razvoj, kao i razvoj kulture prevencije rizika na mjestima rada, pridonosi dobrobiti radnika, poslodavaca i društva u cjelini. Dulji ostanak radnika u svijetu rada te što manji broj prijevremenih invalidskih mirovina pridonosi i stabilnosti mirovinskog sustava. Stoga je trajno poboljšavanje sigurnosti i zaštite zdravlja na mjestima rada važno kako bi se smanjio broj ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i gospodarskih gubitaka (zbog ozljeda, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom).

¹ [Upute za izradu godišnjeg izvješća o provedbi provedbenog programa tijela državne uprave, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, prosinac 2023.](#)

CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje

Provedbom mjeru 2. iz Provedbenog programa, u ostvarenju cilja 2.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske pridonio je Sektor za nadzor trgovine i zaštite potrošača Državnog inspektorata.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova tržišne inspekcije u području trgovine, usluga i zaštite potrošača jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju poslovnog okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa trgovaca prema potrošačima, pa time i zaštita ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti potrošača pri kupnji i korištenju neprehrabnenih (tehničkih) proizvoda.

Naime, u području kontrole sigurnosti proizvoda značajnu ulogu imaju tijela nadzora nad tržistem, čija zadaća podrazumijeva onemogućavanje stavljanja na tržiste i/ili raspolaganje na tržistu Republike Hrvatske proizvoda koji mogu ugroziti zdravlje ili sigurnost potrošača.

Isto tako, kako štetne posljedice za potrošače tako i za poduzetnike predstavlja neregistrirano obavljanje trgovine i pružanje usluga, svrha provedbe inspekcijskih nadzora tržišne inspekcije je i suzbijanje neregistriranog obavljanja navedenih djelatnosti čime se ujedno doprinosi pozitivnom poslovnom okruženju i gospodarskom oporavku.

U cilju dalnjeg jačanja zaštite potrošača, te legaliteta obavljanja trgovine, i uslužnih djelatnosti, tržišna inspekcija kontinuirano nastavlja s provedbom sustavnih inspekcijskih nadzora radi povećanja pravilne primjene propisa od strane nadziranih osoba u području trgovine, usluga, zaštite ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti neprehrabnenih proizvoda.

CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskougljična energetska tranzicija

Provedbom mjera 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. iz Provedbenog programa, u ostvarenju cilja 3.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske doprinijeli su: Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane, Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite okoliša i vodopravna inspekcija) Državnog inspektorata.

Doprinos u provedbi ovog cilja u dijelu veterinarske inspekcije usmjeren je na uspostavu učinkovitog sustava provedbe službenih kontrola, sustava financiranja službenih kontrola, upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, upravljanjem i organizacijom RASFF sustava, osiguravanjem pravilnog korištenja TRACES NT sustava u prometu životinja i roba kod uvoza u Republiku Hrvatsku kao i prometa životinja između država članica EU.

Financiranje i kontrola financiranja službenih kontrola provodi se temeljem Pravilnika o pristojbama i naknadama za financiranje provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti („Narodne novine“, broj 123/22, 38/23, 107/23 i 107/24), a kontinuiranom provedbom Planova službenih kontrola kao i neplaniranih inspekcijskih nadzora osigurano je provođenje propisanih preventivnih mjera u sustavu sigurnosti hrane u svim fazama proizvodnje i prometa.

U suradnji s drugim tijelima državne uprave trajno se pridonosi i zalaže za ostvarivanje učinkovite zaštite potrošača kroz plasiranje sigurnih proizvoda na tržište kako Republike Hrvatske tako i Europske unije. Od ukupno 12.936 planiranih službenih kontrola, izvršeno je 6.791 službenih kontrola odnosno 52,5% od planiranog. Navedeni postotak ostvarenja je uzročno povezan s neplaniranim situacijama vezanim za izbjanje osobito opasne zarazne bolesti afričke svinjske kuge, kao i ostalim prijavama građana, zahtjevima drugih tijela državne uprave te RASFF obavijestima.

Tijekom 2024. godine Nacionalna kontakt točka HR RASFF sustava ukupno je zaprimila 313 obavijesti, od kojih je 115 zaprimljeno putem EU RASFF sustava i 198 obavijesti putem nacionalnog HR RASFF sustava. Obzirom na nesukladnost proizvoda i postojanja rizika po zdravlje ljudi i životinja objavljeno je 99 opoziva.

Ujedno, tijekom 2024. godine, granična veterinarska inspektora je na sedam graničnih kontrolnih postaja (GKP) obavila 18.365 službenih kontrola, a u okviru istih je provedena verifikacija usklađenosti životinja i roba životinjskog podrijetla koje podliježu službenim kontrolama na GKP sa zakonodavstvom Europske unije o poljoprivredno-prehrambenom lancu.

Iz navedenog je razvidno da je ostvarenje mjere 3. iz Provedbenog programa, koja je doprinosila ostvarenju cilja 3.1., moguća ostvarenjem planiranih inspekcijskih nadzora kroz osiguranje optimalnog broja veterinarskih inspektorata koji će kontinuiranom provedbom inspekcijskih nadzora omogućiti sigurnost potrošača i održavanje zdravlja životinja, što svakako doprinosi i povećaju konkurentnosti na tržištu.

Obavljanje inspekcijskih nadzora i drugih poslova poljoprivredne inspekcije u području poljoprivrede, stočarstva, kvalitete hrane i vinarstva doprinosi pozitivnom utjecaju primjene mjera na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede, a što se očituje kroz izravno smanjenje emisija metana i didušikovih spojeva.

Mjere korištene za ostvarivanje navedenih ciljeva samodostatnosti u hrani i niskougljične energetske tranzicije uključuju promjenu u ishrani goveda i svinja te sastavu hrane za životinje, anaerobnu digestiju (silaže i obnovljive ligno-celulozne sirovine, organskih nusproizvoda prehrambene industrije i klaonica, biorazgradive frakcije čvrstog komunalnog otpada te mikrobne biomase).

Nadalje, navedenim ciljevima doprinosi se i proizvodnjom bioplina za proizvodnju električne i toplinske energije i goriva za motore s unutarnjim izgaranjem, unapređenjem objekata ili nastambi kao i sustavom gospodarenja gnojivom, unapređenjem aplikacije gnojiva, izgradnjom hidromelioracijskih zahvata, poticanjem razvoja „precizne poljoprivrede“ koja se temelji na razvijenim GIS i GPS tehnologijama te uvođenjem novih kultivara, sorti i vrsta u proizvodnju hrane.

Za osiguravanje nesmetanog protoka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u međunarodnoj trgovini preko granica Republike Hrvatske za cijelu Europsku uniju nadležna je fitosanitarna inspekcija koja učinkovitim obavljanjem službenih kontrola, uključujući i suradnju s trećim zemljama, osiguravajući time usklađenost reguliranog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta

sa zahtjevima europskog tržišta - osigurava zdravlje bilja, sigurnost i održivost poljoprivredne proizvodnje, primarne proizvodnje hrane te prirodnog okoliša.

Izmjene u međunarodnim tokovima roba, globalni problemi poput klimatskih promjena, ratnih zbivanja i slično uvelike utječu na kretanje roba, pa i onih fitosanitarnih, povećavajući na taj način rizik od introdukcije novih štetnih organizama koji mogu ostaviti traga ne samo na ekosustavima u koje dospijevaju, već vrlo često imaju i izrazit negativan utjecaj na samu poljoprivrednu proizvodnju nanoseći joj potencijalno izravne, neizravne, ali i ekonomski štete. Klimatske promjene, posebno u vidu globalnog zagrijavanja te izmjena u ritmu i intenzitetu oborina doprinose sve većoj mogućnosti udomaćenja štetnih organizama, donedavno karakterističnih za krajeve toplijih klima, a produljenje vegetacije omogućava razvoj više generacija štetnih organizama što je izazov s kojim se potrebno nositi u budućnosti, a s istim su se u provedbi mjere „Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem“ nosili u 2024. godini fitosanitarni inspektorji.

Usporednom s prošlogodišnjim razdobljem vidljiv je kontinuitet postupanja šumarske i lovne inspekcije, stoga treba i dalje očekivati doprinos inspektora kroz provedbu planiranog broja inspekcijskih nadzora uz kvalitetu provedbe na dosadašnjoj razini. Isto tako, šumarska i lovna inspekcija će kroz zajedničke nadzore s drugim inspekcijama Državnog inspektorata i zajedničkim akcijama s MUP-om, u određenom segmentu, pridonijeti svakako i očuvanju i poboljšanju bioraznolikosti te održivom upravljanju ekosustavima, prirodnim dobrima i bioraznolikošću.

Kontinuiranom provedbom zajedničkih odnosno koordiniranih inspekcijskih nadzora operatera postrojenja koji su obveznici ishođenja okolišne dozvole, a koji obavljanjem djelatnosti mogu višestruko opteretiti sastavnice okoliša ispuštajući emisije onečišćujućih tvari u zrak, vode i tlo, kao i područja postrojenja koja na lokacijama skladište opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera („Seveso postrojenja“), inspektori zaštite okoliša i drugi inspektori nadležni za pojedine sastavnice okoliša, na učinkovit i proaktivni način te procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti značajno utječu na sprečavanje i smanjenje industrijskog onečišćenja na okoliš.

Učinkovitim i pravovremenim obavljanjem inspekcijskih nadzora u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, inspektori zaštite okoliša uz primjenu proaktivnog pristupa ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti, doprinose smanjivanju emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj te tako djeluju na poboljšanje kvalitete zraka i ublažavanje klimatskih promjena, što doprinosi zelenoj tranziciji.

Primjenom učinkovitog, proaktivnog pristupa i pravovremenim obavljanjem inspekcijskih nadzora u području gospodarenja otpadom ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti inspektori zaštite okoliša doprinose smanjivanju nastanka otpada, povećanju recikliranja otpada i smanjivanju odlaganja otpada, te tako doprinose zelenoj tranziciji.

Prema rezultatima vodopravne inspekcije, u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, razvidno je da su ostvarene ciljane vrijednosti mjeru 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda sukladno planiranim aktivnostima i realizacijom ključnih točaka vodopravne inspekcije za 2024. godinu. Provedbom učinkovitih inspekcijskih nadzora

vodopravne inspekcije, koordiniranih nadzora te zajedničkih akcija u kojima ista sudjeluje doprinosi podizanju svijesti i odgovornosti nadziranih pravnih i fizičkih osoba u primjeni propisa iz područja vodnoga gospodarstva. Brzo i učinkovito djelovanje vodopravne inspekcije u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda rezultiralo je očuvanjem voda, vodnog režima i vodnog okoliša. Provedbom inspekcijskih nadzora nad isporučiteljima vodnih usluga unutar Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2024. godini provjerena je ispravnost sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara što je od velikog značaja za zaštitu od požara u Republici Hrvatskoj. Za uspješnije i učinkovitije obavljanje Provedbenog programa neophodno je jačanje ljudskih potencijala, te usavršavanje postojećih u području vodopravne inspekcije.

CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja

Provedbom mjera 11. 12. i 13. iz Provedbenog programa, u ostvarenju cilja 3.2. iz Programa Vlade Republike Hrvatske pridonijeli su: Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite prirode), Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu i Sektor za nadzor građenja Državnog inspektorata.

Održivo korištenje prirodnih dobara je korištenje prirodnih dobara na način da se održava njihov potencijal kako bi se udovoljilo potrebama da ispunе, sada i u budućnosti, odgovarajuće ekološke, gospodarske i socijalne funkcije na lokalnim, nacionalnim i globalnim razinama.

Cilj je inspekcijskim nadzorima smanjiti direktnе pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara. Održivost razvoja i očuvanje zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske pospješuje se provođenjem učinkovitih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode.

Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu kroz provedbu kontinuiranih, sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora u području turizma i ugostiteljstva trajno pridonosi razvoju održivog turizma u Republici Hrvatskoj.

Naime, turistička će inspekcija, shodno turističkoj politici Republike Hrvatske, težiti ostvarenju ključnih strateških ciljeva iz Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine koji doprinose održivom turizmu i ukupnom gospodarskom i društvenom razvoju Republike Hrvatske, kroz konkurentan i inovativan turizam, otporan turizam i turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu, na način da će planskom provedbom nadzora propisima iz svog djelokruga osiguravati konkurentnost pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu te sigurnost gostiju i turista u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova turističke inspekcije u području ugostiteljstva, pružanju usluga u turizmu i turističke pristojbe, jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta, a sve u cilju pozicioniranja Republike Hrvatske kao vodeće turističke zemlje svijeta. Također, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma.

Isto tako, turistički inspektorji svojim djelovanjem pridonose suzbijanju neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu, u cilju sprječavanja zakonodavno nevidljive i nelojalne konkurenциje svim pravnim i fizičkim osobama koje legalno obavljaju ugostiteljsku djelatnost te pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu, te posljedično u svrhu povećanja konkurentnosti hrvatskog turizma jačanjem poduzetništva u turizmu.

Provedbom mjere 13. građevinska inspekcija utječe na stanje u prostoru na razini cijele Hrvatske, posebno postupanjem u zaštićenim i izvan-građevinskim područjima te pridonosi cilju 4.2. Očuvanost identiteta prostora određenog Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/2017). Bitno je pri tome naglasiti da javne politike urbanog razvoja i prostornog planiranja vrednuju zaštićeni prostor kao jedan od najvažnijih resursa države, čije očuvanje od devastacije prouzročene nezakonitim građenjem ima veliki značaj za društvo u cjelini.

Osim navedenog, inspekcijskim poslovima uklanjanja potresima uništenih zgrada, doprinosi se provedbi mjera Plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) odnosno djelotvornijim procesima obnove, rekonstrukcije i revitalizacije potresom pogodjenih područja. Tako je od 2021. godine do kraja 2024. godine putem ugovornih izvođača Državnog inspektorata sveukupno izvršeno 589 rješenja o uklanjanju, a od navedenog broja 76 tijekom 2024. godine.

CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država

Provedbom mjera 14., 15., 16., 17. i 18. iz Provedbenog programa, u ostvarenju cilja 4.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske pridonijeli su: Sektor sanitarne inspekcije, Sektor za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje, Sektor za proračun i računovodstvene poslove, Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom, Sektor za informatiku, Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, Sektor za drugostupanjski upravni postupak te Samostalna služba za unutarnju reviziju Državnog inspektorata.

Redovitom provedbom inspekcijskih nadzora na temelju procjene rizika i drugih poslova sanitarne inspekcije u području: sigurnosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe i vode za ljudsku potrošnju, stavljanja na tržiste kemikalija i biocida, zaštite od buke i zračenja te zaštite pučanstva od zaraznih bolesti - jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi poslovanju u okruženju koje osigurava slobodu kretanja robe uz visoku razinu zaštite zdravlja potrošača, a aktivnostima Državnog inspektorata u sustavima žurnog uzbunjivanja RASFF (za hranu) i RAPEX (za predmete opće uporabe) značajno se pridonosi transparentnosti u provedbi redovnih aktivnosti.

Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, moguće je učinkovitim provođenjem inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom s ciljem dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih odredbi u području istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, elektroenergetike, naftnog rudarstva, toplinarstva i plinarstva i području kojim se uređuje uporaba opreme pod tlakom, uz osiguravanje optimalnog broja inspektora.

Shodno Nacionalnom planu razvoja javne uprave za razdoblje od 2022. do 2027. („Narodne novine“, broj 38/2022) i reformskoj mjeri Vlade RH u pogledu modernizacije državne uprave kroz uređenje sustava plaća u državnoj i javnoj upravi, nadogradnju sustava upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u javnoj upravi, uz transparentan, inovativan i odgovoran sustav zapošljavanja kao i nagrađivanje i napredovanje te shodno tome osiguravanje trajnih preduvjeta za učinkovito djelovanje javne uprave, Državni inspektorat je sukladno odredbi članka 48. Zakona o državnim službenicima, u rujnu 2024. godine pristupio izradi profila radnih mjesta u svom tijelu državne uprave, kako bi inkorporirao kompetencijski model u sastavni dio Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata i tako stvorio preduvjete za uspješno obavljanje poslova svakog utvrđenog radnog mjesta.

Obavljanjem finansijsko-knjigovodstvenih i drugih poslova Sektora za proračun i računovodstvene poslove obavlja se uredna provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa. Kroz zakonodavno uredan i transparentan rad uz dostupnost finansijsko-knjigovodstvenih podataka na internet stranicama ovog tijela državne uprave (www.dirh.hr) upoznaje se zainteresiranu javnost s poslovanjem Državnog inspektorata i tome dodatno jača povjerenje građana Republike Hrvatske, kao i šire svih dionika u poslovanju.

Aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom u sastavu su tri potporne mjere iz Provedbenog programa: „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“, „Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama“ i „Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima“, čijom se urednom realizacijom zakonodavno propisanih obveza Državnog inspektorata (kao tijela državne uprave – državne upravne organizacije) nedvojbeno doprinosi učinkovitosti poslovnih procesa, transparentnosti rada javne uprave (objavom planova i izvješća o radu i provedbi) i otpornosti na sve vanjske i unutarnje rizike poslovanja (kroz osiguravanje provedbe procesa upravljanja rizicima).

Aktivnim sudjelovanjem i suradnjom državnih službenika i namještenika u provođenju mjera zaštite na radu i zaštite od požara pri pohađanju edukacija i sposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara kao i odazivanjem službenika na organizirane pozive za provedbu kontrole vida te zdravstvene pregledi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada kod specijaliste medicine rada, korištenjem propisane osobne zaštitne opreme, postupanjem u skladu s provedbenim propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara te odgovornim odnosom državnih službenika i namještenika prilikom obavljanja poslova uz pridržavanje propisanih mjera zaštite na radu i zaštite od požara rezultira podizanjem svijesti o značaju zaštite na radu i zaštite od požara s ciljem sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.

Nadalje, kontinuirano ulaganje u zaštitu na radu i zaštitu od požara te prilagođavanje novim tehnologijama zaštite na radu i zaštite od požara, kao sastavnim dijelovima radnog procesa, doprinosi se sigurnijem i zdravijem radnom okruženju. Naime, jedan od ciljeva Nacionalnog plana za rad, zaštitu na radu i zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2027. godine („Narodne novine“, broj 131/2021), posebni cilj 2. „Unaprjeđenje stanja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u Republici Hrvatskoj“ mjeri uspješnost ostvarenja cilja kroz pokazatelj ishoda „Broj

ozljeda na radu“ o kojem u sklopu ovog Provedbenog programa vodi brigu i Državni inspektorat.

Ostvarenje ciljnog trenda smanjenja postotka utvrđenih većih nepravilnosti u provedenim kontrolno-instruktivnim nadzorima pokazuje napredak u zakonitosti postupanja inspektora u provođenju inspekcijskog postupka, a ujedno je, u 2024. godini u odnosu na prethodna razdoblja, uočen značajan porast razine postupanja svih inspektora u postupku kontrole izvršenja rješenja i nastavno tome provođenja izvršnog postupka. Izrazito uspješan rezultat zastupanja pred upravnim sudovima je zajednički uspjeh ispravnog postupanja inspektora, Sektora za drugostupanjski upravni postupak i Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor koji provodi instrukcije i edukacije inspektora u pojedinačnim pitanjima pravilne primjene prekršajnog i upravnog postupka. Slijedom navedenog, razvidno je kako su ove aktivnosti od iznimne važnosti u kontinuiranom zajedničkom pristupu ostvarenja cilja 4.1. Vlade RH, odnosno jačanju učinkovite, transparentne i otporne države.

Sektor za drugostupanjski upravni postupak sudjeluje u ostvarenju ovog cilja kroz provedbu Mjere 18. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga. Kontinuirano ostvarenje cilja provodi se odlučivanjem (rješavanjem) o žalbama protiv upravnih akata inspektora Državnog inspektorata, davanja pravovremenih odgovora na tužbe povodom pokrenutih upravnih sporova protiv rješenja Sektora, davanja odgovora na žalbe protiv presuda upravnih sudova te pravovremenog izjavljivanja redovitih i izvanrednih pravnih lijekova protiv presuda upravnih sudova. Dakle, kroz rad Sektora se građanima (partnerima i korisnicima usluga) jamči njihovo ustavno pravo na načelo traženja istine.

Samostalna služba za unutarnju reviziju sudjeluje u ostvarenju cilja 4.1. kroz mjeru 18. „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“ obavljanjem revizijskih i savjetodavnih aktivnosti. Unutarnja revizija procjenjuje sustav unutarnjih kontrola u Državnom inspektoratu, omogućuje neovisno i objektivno stručno mišljenje te daje savjete za unapređenje poslovanja tijela državne uprave što svakako doprinosi sigurnosti odgovorne osobe institucije da je provedba upravljačkih i kontrolnih mehanizama odgovarajuća, ekonomična i dosljedna u odnosu na općepriznate standarde i nacionalno zakonodavstvo.

Kvalitetnim i neovisnim obavljanjem poslova unutarnje revizije pruža se objektivna i stručna potpora ostvarenju misije Državnog inspektorata kroz davanje preporuka za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, što svakako doprinosi u jačanju učinkovitosti rada Državnog inspektorata - a posljedično i učinkovitosti rada državne uprave.

4. Prilog 1.

U prilogu se daje tablični prikaz četvrtog Godišnjeg izvješća o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.-2024. za 2024. godinu u xlsx. formatu.

